

ELŐFIZETÉS

MELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona

VEDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos postt. sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási óra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, március 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérellek: Vége az obstrukciónak!**
- Az obstrukció leszerelése.**
- Széki-akció Aradmegyében.**
- A „tágasabb magánérdek.”**
- A Zolnay-ügy epilógusa.**
- Orosz-angol háború.**
- Két hirdetés.**
- Vádlevél a talpai jegyző ellen.**
- A történelmi nap.**
- Sakk-klub Aradon.**
- Hottinger megfigyelése.**
- Az automobil-nyeremények titka.**
- Porzsoló — Hízetésképtelen.**
- A kloroformos kisasszony.**
- Tárca: Évike bosszút áll.** Irta: Balassa Lajos.
- Regény-Csarnok: A mellék.** Irta: Adeler M.

Vége az obstrukciónak!

Arad, március 10.

Viharos taps és a képviselőház minden tagjának lelkes éljenzése közben adta ki lelkét ma az örület politikája. Temetés volt az országházban. Örömrivalgás között hantolták el egy másfél esztendeig tartó fürtelem bűnét, gyalázatát. Meghalt az obstrukció.

És nem vitt magával a halálba mást, csak néhány sötét lelkű politikus féktelen nagyravágását; egy fenyegető korszak rémképeit; a nemzet szabadságának és liberális fejlődésének már megkövacsolt bilincseit. Szép temetés volt, ünnepe az egész magyar nemzetnek.

Csoda történt, a véletlen ezer csodája jött segítségül alkotmányunk, parlamen-

tünk megmentésére. Szébb, szabadabb törvényhozás nem volt az egész világon, mint a miénk. A szólás és cselekvés szabadsága egyetlen alkotmányos államban sem volt úgy biztosítva, mint a mi hazánkban. És ez nekünk magyaroknak jogos büszkeségünk volt mindenkor. De a magyar nem élt vissza ezzel a szép szabadsággal. Sohasem használta fel hazája, — ennek java és boldogulása ellen. Sőt valami sajtósági áhitattal, tisztelettel környezte mindenki ama nagy szabadságokat, melyeket a parlament tanácskozási szabályai nyújtottak; úgy beszéltek róla, mint a haza megmentésének hathatós eszközéről, ha valami idegen zsarnoki hatalom meg akarná fojtani a magyart.

Tagadhatatlanul voltak esetek, a mikor a politikai érettség szépséges arcára egy-egy szeplőfolt is került. A nagy szólásszabadság arra csábított egyes pártokat, hogy azzal visszaéljenek. Nema haza közjava, hanem saját pártpolitikai céljaikra kívántak élni azzal. Hála a magyarok Istenének, az ilyen kísérletek nem tartottak soká. A kik hozzányúltak a szentséghez, hamarosan belátták, hogy a haza üdvével játszanak. Így volt ez még egy decennium előtt is.

De újabb időben fordulni kezdett a kocka. A magyar parlamentbe belépő a személyi politika, a mikor a közügy helyett a személyi kérdés lett a fontosabb. Attól fogva datálódik ez, a mikor a klerikálizmus férgé belekerült a sza-

badelvi magyar nemzet és parlament testébe. Ez a lappangó rákfene, a klerikálizmus, nem bírván megküzdeni a szabadelvűséggel magával: a szabadelvűség vezérharcosainak, oszlopainak személyére vetette magát, mihelyt azt hitte, hogy annak az oszlopnak megdöntésével az egész épületet is meggyengíti.

A visszafejlesztő irányzat ettől fogva mértőföldes lépésekkel haladt előre. Egy szerencsétlen kormányzati politika bevezette az uralkodó pártba a reakció szószólóit. Odajutottak az ország kormányzatának közvetlen közelébe azok az elemek, melyek évtizedes politikai küzdelmük minden agyafurtságát a szabadelvi irányzat megdöntésére fordították.

Allami életünk testében ekkor kezdett pusztítani az általános felfordulás dudvája.

A nemzeti pártnak nem volt eléggé gyorsmenetű a politikai átalakulás, s céljaikhoz szentesített eszköznek találták két miniszterelnöknek egymásután való elbuktatását. Az uralkodó irányzat ellenségei az udvar közvetlen környezetében találtak szövetségesekre, s volt idő, amikor a koronás király alkotmányos, fenkölt érületéből fonódott az a vékony hajszál, mely megmentette a szabadelvűséget Magyarországon.

Tisza István kormányzata új erőt, új életet adott a többség pártjának. Az örök békéltetések, egyezkedések, alkudozások ideje lejárt, s ezzel alkonyodni kezdett

Évike bosszút áll.

Irta: Balassa Lajos.

A vastag kőfallal kerített iskola kertjében csak úgy ontották az illatot a rózsák. Szerelmeset juniusi éjszaka volt. A komor iskola egészen átváltozott a nyári éjszakába. Nem nézett többé összeráncolt szemöldökkel a világra, hanem mosoly ragyogott az ablakszemeiben. De milyen mosoly! Szőke lányok, barna lányok mosolygása, epedő pillantása. Még a sötét orgonabokrok is fölvidultak a kapu mellett. Pedig ők már gyászban voltak, elhullatott virágaikat gyászolták. Levelaik zizegtek, reszkettek, bizonyára az örömtől.

Hogyne örültek volna, mikor még Lidi néni is mazurka-lépcsőben tipegett föl s alá. Pedig Lidi néni tudta van, hogy nem épen fiatal teremtés. Harminc év óta szolgálta az iskolát, nagy igyekezettel söpörgetvén a tantermeket. Szerették is a lányok, mindig a kedvében igyekeztek járni. Ki akarták tőle érdemelni a jó pogácsákat. Mert olyan finom pogácsát messze földön nem süttött senki, mint Lidi néni. Vették is hármával-négyével tízórait. Így aztán bizonyos megnyugvással néztek elébe a számtanórának.

Oh, azok a számtanórák! Hogy gyötrődtek, hogy szenvedtek alatta! Minek is az a gyöngye női nemnek. Az a haszontalan láncszabály... Mikor őket csak egy lánc érdekli: Hymen rózsálánca...

Volt is kétségbeesés írásbeli alatt. Mozgott a láb, a kéz, a szem. A láb szomszédban járt a segítséget kirugdosni, a kéz vészjeleket mutatott, és a szem, az a fürge, hamis szem, kileste az irkából a megfejtést.

Anikó volt a legjobb számtanista. Természetes, hogy ő mellé szeretett volna ülni mindenki. Hiába volt azonban minden protekció, az igazgatónő átlátott a szítár s ő maga jelölte ki növendékei helyét. Anikót az első pad szélére ültette.

Így kerültek egymás mellé: Anikó és Évike. A többiek bár bosszankodtak, mégis kacagtak a sors eme játékán. Hisz az egész világ tudta, hogy ők ketten megölnék egymást egy kanál vízben. Tudta ezt az igazgatónő is, talán azt akarta, hogy kibéküljenek, vagy talán inkább, hogy Évike ne leshesse el Anikó dolgozatát.

Nem is leste. Onérzeteskedett mind a kettő. Anikó letakarta irkáját itatos papírral. Évike pedig az ablak felé fordult és ha megakadt, nem bírva folytatni a feladatot, számlálgatta a szomszéd házon turbékoló galambokat.

Senki se merte, senki se próbálta kibékiteni őket. Nem közönséges harag volt ez. Ennek egész életre kellett szólnia, sőt tovább, a tulvilágra is. Nem holmi kicsinyes okok miatt veszték össze, mert hiszen nem is veszték össze, csak egyszerre meg se látták egymást. Hirtelen jött a harag, mint a nyári zivatar. De nem mult el, mint a nyári zivatar, hanem ott

sötétlett lelkük egén a felhő. A féltékeny-ség fekete felhője.

Nem is tudom, hol ismerték meg Bandit. Valami zsuron, vagy talán még a tánciskolában? Igazán nem tudom. Ők bizonyára emlékeznek a nevezetes napra, hisz a szívükbe véstek be minden édes dátumot. Egyszerre szerették meg mind a ketten és Bandi, a nagyszivű Bandi, egyszerre viszonzta szerelmüket. Az egyikre ép úgy mosolygott, mint a másikra, a kék szemekre ép olyan bókokat mondott, mint a feketére. A lányok eleinte maguk sem tudtak, hányadán állnak, de később érezték, hogy egyiküknek áldozatul kell esni a szerelmi harcban. Meghátrálni egyenlő volt a lenézetéssel és a másik főlénye előtt való meghódolással. Nem, ezerszer nem! És megkezdődött a mosolygó háboru, melyben a szemek nyilaival lövöldöztek s melyben a támadók szíve vérzett.

Bandi közben huszárönkéntes lett s egyes utasítást kapott az apjától, hogy komolyabb szemmel nézdegélje a lányokat, mert a tisztá vizsga után haza kell jönnie a birtokukra, de — asszonyom! Bandi irt is baba, hogy csak legyenek türelemmel, mert erre a fontos lépésre nem tudja csak amugy hirtelen elhatározni magát. Két lány közül kell választania és nem tud választani. Bevallotta, hogy rosszul nevelte a szívét, mert mind a kettőhöz szoktatta, mind a kettőt egyformán szereti. De még egy mulatságot megvár és aztán okvetlenül választ.

Ez a mulatság pedig az évfárá vizsga volt,

ama alattomos törekvések napja is, melyek mintegy négy éven keresztül kerékkötői voltak a szabadelvű pártnak.

Apponyi és gárdája ott lézeng azóta a gyűlölködés vizein, de most már nem a barátság fehér lobogója alatt, hanem nyílt ellenség gyanánt bombázhatja csak a szabadelvűpárt falait. S nyílt ellenségnek sohasem voltak veszedelmesek Apponyiék.

A ma történt ünnepélyes leszerelés is csak a függetlenségi párt nevéhez fűz egy babérlevelet. A nagy utegyengető, az örök békéltető és zavarosban halászó nemzeti párti vezérnek egy fényugárka sem jutott a pacifikálás napjából. Mert ez a nagybéke egyenértékű mindazok bukásával, kik nyíltan, vagy csendesen, de mindenáron leszoritani igyekeztek a nemzet éléről azokat a férfiakat, kik útjában állnak a hódításra indult klerikális reakciónak.

Győzelem napja volt ma. A szabadelvűség a fényes diadal.

**

Az obstrukció leszerelése.

(A parlamenti béke megszületett.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 10.

Meg van a béke. Váratlanul, óriási meglepetést keltve, a képviselőház mai ülésén leszerelték az összes pártok. Thaly Kálmán a Tisza-féle indítvány elfogadása után fölállt s könyörgő szóval fordult az összes pártokhoz, hogy szereljének le, Tiszát pedig arra kérte, hogy vonja vissza indítványát. Tisza István habozás nélkül ment bele az alkuba, mire az összes pártok kijelentették, hogy leszerelnek.

A Ház zugott az éljenzéstől. Tapsoltak, az összes képviselők fölállottak s a kik még néhány perccel elébb, mint gyűlölő ellenség álltak egymással szemben, most kezét fogva, boldogan gratuláltak egymásnak. Tisza István halványan, mosolygó arccal állott helyén s ebben a nagy

békés fölbuzdulásban mindenfelől fogadta az üdvözléseket.

Az ünnepélyes pillanat heve átragadt a karzat közönségére is. Ott is tapsoltak és éljeneztek. Tizenegy hónapos harc óta az egész nemzet megint egy táborban állott. Jól esett végignézni ezen a gomolygó tömegben, amely most egy szívvel-lélekkel kiáltotta: Éljen a haza!

A történelmi jelentőségű ülésről a következő tudósítás számol be.

A képviselőház ülése március 10-én.

— Kezdeté d. e. 1/211 órákor. —

Elnök: Perczel Dezső alelnök az ülést megnyitja s felolvastatja a jegyzőkönyvet, amelyhez természetesen Ugron Gábornak van hozzászólni valója.

Ugron Gábor: Kéri a Házat, hogy a jegyzőkönyvet ne hitelesítse, mert az van benne, hogy az elnök semmisítette meg a tegnapi szavazást. Ez a passzus helytelen. Az elnök nem semmisíthet meg semmit. Ehez csak a Háznak van joga, s ilyen értelemben kell a jegyzőkönyvet kiigazítani.

A Ház elfogadja a módosítást s aztán hitelesíti a jegyzőkönyvet.

Elnök: Előterjeszti az irományokat s aztán áttér a napirendre: a szavazásra.

(A szavazás.)

Elnök: Következik a névszerinti szavazás Tisza István képviselő indítványa felett. Kihuzza a betűt. A betű: J. (Főkiáltások: Jaj! Jaj! Jaj!)

Megkezdődik a szavazás. Már az első neveknel kitűnik, hogy a szavazást hangulatkeltesre akarják fölhasználni az ellenzéken, ahol nem-mel szavaznak. Az igen-nel szavazó jobboldal evvel szemben úgy tüntet, hogy harsányan mondja az igeneket.

Az első erősebb hullámvész akkor érezhető, mikor Wlassics Gyulát hívják. Wlassics halkán mondja: Igen! Az ellenzéken kiabálni kezdenek: Wlassics nem szavazott. Szavazzon! Nem-mel szavazott! Wlassics a kezével int, az elnök pedig konstatálja, hogy Wlassics igent mondott.

Zichy Jenő grófot megéljenzik a jobboldalon, mert nem-mel szavaz, a jobboldalon kacagnak. Apponyit is éljenzik, ellenben Ballagi Gézát megabcugolják. Gulner Gyula is részeseül egy gyenge éljenzésben harsány nem szavazataért. Hódossy Imre igen szavazatát percekig tapsolják a jobboldalon.

melyet mindig táncmulatsággal szokott ünnepélyesebbé tenni a tanári kar. Hadd mulassák ki magukat a lányok utójára az iskola falai közt. Hadd táncoljanak át — az életbe.

A forró nyári éjszakát tchát a sok pihegő lánykebe. tette lázassá. Lenn a táncteremmé átalakított tornaterem fényesen ki volt világítva s nyitott ablakain keresztül mámorító dallamok rezegtek át az éjszakába. Azon éjjel nem aludtak a virágok a kertben, hanem hajladoztak jobbra-balra, a keringő lány ritmusára és csokolóztak szerelmesen.

A bálteremben forogtak a párok. A sok-sok ember megcáfolni látszott a tudománynak azt az állítását, hogy a föld és a többi bolygók a nap körül forognak. Nem igaz, a szerelem körül forog az egész világ.

Anikó és Évike közeledtek egymás felé. Anikó a fizika-tanárral táncolt, Évike Bandival. A zene szólt, az arcok pirultak, a keblek hullámoztak... és ők jöttek közelebb-közelebb. A sarokban találkoztak, ép a hol legsűrűbb volt a tömeg. Nagy volt a tolongás, az ember csak nem nézhet mindig a lába alá, Anikó letépte Évike ruháját. Ilyen „hatásos” lépésre még a legügyetlenebb bál ruhaposok sem emlékeztek, a finom moil ruha tönkre volt léve. Hiába volt a sok gombostű, abban a ruhában nem lehetett többé táncolni.

Évike apja előszólította a kocsist. Mentek haza.

— Haza! — sóhajtott Bandi. — Istenem, be kár!

Többet nem mondhatott, mert kezdődött a

négyes s Anikó szeméi villámokat löveltek feléje. Évike sirva vetette magát a kocsiba, pedig akkor még nem tudta, hogy miért sir. Sok minden történt azon éjszakán. Évike érezte, hogy valami nagy dolog van készülóban, mint a hogy a madarak megérzik a földrengést, az égi báborut. Komoly, zárkózott lett, nem ment az utcára, hogy ne kelljen találkoznia Bandival.

Egy hét múlva híre járt, hogy Arkossy András eljegyezte, B-thó Anikót.

— A bálban szerett bele — mondták az ujságolók.

— Jól van — gondolta magában Évike — nagyon jól van. Én nem leszek oka semminek. Legyen, ő akarta! Meghalok, elkarhozom, de megbosszulom magam. Le fogom rántani a menyországból, mint a hogy ő lerántott engem a szoknyámnál fogva.

Csodálatos, mért épen a leggyöngébb szívekben dülnek a legnagyobb tragédiák? Miért éppen a leggyöngébb szívek nem törnek össze a legvéresebb: a néma tragédiák súlya alatt? A gyöngeségben volna a hatalom, vagy a fájdalomban az erő.

Évike egy szó nélkül nyujtotta kezét Németh Jánosnak, az idős földesurnak. Legyen! Neki most már mindenki mindegy. De mégis ahhoz ment inkább, a kit kevésbé — sajuált. Igen, mert ő nem azért ment férjhez, mint a többi lányok, hanem másért, egészen másért...

Németh János igen derék ember volt. Mint nyugalmazott őrnagy eléggé kiforrta magát, hogy nyugalmas családi élet révébe hajozhasson.

Elnök: A szavazás után kihirdeti a szavazás eredményét, mely szerint 107 képviselő szavazott az indítvány ellen s így 137 többséggel napirendre tűzik az indítványt. (Majonzés a jobboldalon.)

Tisza István gróf miniszterelnök: Minthogy indítványa napirendre van tűzve, visszalöngja a Ház előtt lévő javaslatokat. (Nagy zaj a baloldalon.)

Lengyel Zoltán: A házszabályok értelmében magáévá teszi a miniszterelnök most visszavont összes javaslatait. (Viharos derűtség.) A kormány által benyújtott törvényjavaslatok s az egyes képviselők indítványai közt nem ismer küönbséget a házszabály. Élni kíván a 217. § jogával s az ujoncjavaslatokat a magáévá teszi. Kijelenti, hogy nem elvi álláspontjával, sem politikai multjával nem kerül ellentétbe, mert ha véletlenül abba a szerencsétlen helyzetbe jut, hogy a Ház elfogadja a javaslatait, már most kijelenti, hogy a részletekben módosításokat fog benyújtani. (Derűtség.) Így sz ujonclétszám leszállítását, a kötéves szolgálati időt s a magyar vezényleti és vezérleti nyelvet fogja többek közt indítványozni. Erőszak nélkül a házszabályok módosítását nem fogják kivívni. Ha pedig ez bekövetkezik, ők megmutatják, hogy erőszakkal felelnek erőszakra. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: A javaslatok vissza vonattak, azokat most nem lehet sem vissza vonni sem elfogadni. (Viharos zaj az ellenzéken.)

Thaly Kálmán: Azt kérdezi, hogy a visszavonni szándékolt javaslatokat, amelyek felett két év óta folyik a vita, mi fog történni? És mi fog történni azzal a számtalan póttartalékkal, aki a politikai helyzet miatt inségbe és szerencsétlenségbe sodorta a családját? Emberei érzésnek diktálják neki, hogy ezt a kérdést fölvesse. (Nagy zaj a baloldalon. Helyeslés jobboldalon.)

Várady Károly: Thaly menjen át a jobb oldalra. (Viharos tiltakozás jobbról és a Kosuth párton.)

(A nagy jelenet.)

Thaly Kálmán: Fölteszem mindeu hazafiról, hogy szíve szerint kíván segíteni a póttartalékoson, kérve kérek mindenkit, ósz fejjel állok itt önök előtt, honfi aggodalommal szívemben, az utolsó percben, gondolják meg, hogy hova jutunk, ha a parlament jogait nyírják meg.

Kérem a miniszterelnök urat és ellenzéki szomszédaimat, tegyenek le szándékaikról. Az ellenzék fogadja el a javaslatokat, a miniszterelnök pedig vonja vissza indítványát. Mentsék

Egy szenvedélye volt: a vadászat. Asszonyt is csak azért vett a házhoz, hogy izletesebb özpacsenyvéket ehessen, finom vadsauce szal. A feleségétől csak tiszteletet kívánt a büségen kívül.

Mikor a nászutról visszatértek, Németh János ismét a régi szenvedélyes vadász lett. Puska lövésektől visszhangzott az erdő és a hajtók rikoltásaitól reszkettek a falevelek. Évike nem tartott velük, sajnálta a szegény özikét és a remegő szarvast. Ő inkább otthon maradt és készítette az izletes ebédeket, vacsorákat. Lakomáikon résztvettek a környék földesurai. Arkossyék is. Így aztán ki kellett békülnie Anikóval. Minnek is haragudtak volna tovább, úgy is hiába. Megölték egymást, mintha nem történt volna közöttük semmi. Anyyira kibékültek, hogy csaknem mindennapos vendégei lettek egymásnak. Ha Anikó nem jött, Évike átlövegolt hozzá: ugyan mi baja? Tatan csak nem beteg a kicsike? Sokszor ott maradt estig s mivel az ura sohasem meit érte, Arkossy Bandi kísérette haza.

Es a mint így lovagoltak a csillagos éjszakában, feltámadt szívükben a régi szerelem emléke.

— Szeretnék meghalni — mondta Évike. — Kár volna, — jegyezte meg Arkossy Bandi. — Az élet szép.

— Szép, szép, folytatta Évike — de nem így. Szeretnék elmenni innen messzire...

— Elkísérem? — kérdezte Bandi hávval és megragadta Évike kezét.

Az asszony szeméi kigyultak és reszkető hangon felelte:

meg a nemzetet egy végzetes harctól. En kérem azt, öreg ember, nehogy szemrehányás érjen engem s pártomat, hogy *az utolsó percben nem nyújtottuk oda a békejobbot.* (Viharos taps az ellenzéken és a jobboldalon.)

Általános feszült figyelem közt áll föl most **Tisza István** gróf minisztereink.

Tisza István: Minden habozás nélkül szölok. Amennyiben minden párt kötelezettséget vállal, hogy az 1903. évi ujonctörvényt a lehető legrövidebb idő alatt elfogadja, *kész vagyok visszavonni indítványomat, egyúttal újra napirendre tétetni a most visszavont javaslatokat.*

Óriási taps, éljenzés. Az egész Ház föláll s percekig hangzik: *Éljen Tisza!*

Thaly Kálmán átszalad a jobboldalra s kezét fog Tiszával. A taps és éljenzés egyre hangzik.

Elnök: Ugron Gábor kér szót.

Ugron Gábor (föláll). Fölkiáltások: Szünetet!

Elnök: Fölfüggeszti az ülést.

Ugron Gábor a szünet után így beszélt: Barátai megbízásából kijelenti, hogy *elfogadja a helyzet ilyen megoldását.* Pártja a lehetőségig teljesítette köteletségét és most minden hátsó gondolat nélkül leszerel. (Éljenzés.)

Zichy Aladár: A néppárt részéről hozzájárul a megoldáshoz.

Szentiványi Árpád: A disszidens csoport részéről járul hozzá.

Tisza István gróf minisztereink: Az ünnepélyes pillanat harmóniáját zavarná minden glosszálással s e helyett csak annyit mond, hogy *visszavonja indítványát.* (Zugó éljenzés és taps.)

Elnök: Enunciálja, hogy a javaslatok újra napirendre tüzetnek s hogy az indítvány visszavonatot.

A holnapi ülés napirendje az *ujoncjavaslat tárgyalása.*

A mai ülést félkettőig fölfüggeszti, amikor a Wolfner-féle bíráló bizottságot választják meg.

Az összehívhatatlansági bizottság tagjainak kisorsolása után az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Az új titkos tanácsos.

Bécs, március 10. Ő felsége ma délután eskettette fel erdódi **Pálffy József** gróf kamarás magyar főrendet titkos tanácsosi minőségben. A szertartáson **Goluchowski** gróf és **Abensperg Traun** Hugó gróf főkamarszmester vettek részt. Az eskümintát **Berger** Oszkár miniszteri tanácsos olvasta fel.

Japán pénzügyei.

London, március 10. A Reuter-ügynökség értesítése szerint lehetetlenség bármilyen hivatalos közlésre szert tenni az új japán kölcsön tervezetere vonatkozólag. Azonban van ok arra a föltevésre, hogy a jövőben, ha a piac kevésbé lesz terhelt, Japánnak módjában áll majd megkísérteni a kölcsönnek Londonban való kibocsátását.

Székely-akció Aradmegyében.

(Székely iparostanoncok. — A jövő akciója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Az *Aradi Közlöny* e hó nyolcadiki számában **Bedő Árpád** dr. tollából „A székelyek és a székely társaságok” címmel egy tárcsa jelent meg. Az aradiak előtt általában ismeretes az a buzgó akció, amelyet az Aradi Székely Otthon, és tagjai közül különösen **Bedő Árpád** dr. kifejt a sokféle nyomorral küzdő székely nép érdekében. Ebben a fentemlített tárcsában is annak a társadalmi akciónak a szükséges voltát feszegette **Bedő** dr., amelynek az volna célja, hogy az anyaország lakói hassanak oda, hogy minél több székely fiut helyezzenek el székelyhelyeiken iparos és kereskedő tanoncoknak s így minél több önálló székely iparost és kereskedőt neveljenek, továbbá legyenek rajta, hogy a magyarok között helyet kapjanak azok a mezőgazdasági munkások, férfi és női cselédek, kik ma idegenbe viszik két kezük értékes tőkéjét.

Egy napra a tárcsa megjelenése után, azaz e hó kilencedikén **Bedő Árpád** dr. a következő levelet kapta Pankotáról:

Tekintes dr. **Bedő Árpád** urnak Arad. Olvasva az *Aradi Közlöny* tegnapi számában az Aradi Székely Otthonban felolvasott cikkét, mit tekintetes doktor Ur irt, arra a gondolatra jutottam, miért előre is bocsánatot kérek, irtok Te kintetességnék, talán tudna és méltóztatna szöles ösmeretségével oda hatni, hogy én — kibben felbuzdította a vért a befejező szavai a cikknek: „Ha kezét kell fogni, fogjunk kezét mind” — ha másképp nem bírok, nem engedni az anyagi helyzetem, — úgy segíthessek, vagy két jóra való derék székely fiut fölveszek tanoncoknak a bádogos mesterségre, hogy ez iránti lépések megtételére Tekintete ségedet kérem fel. Ami a mesterség megtanulását fogja illetni, igyekeznék fogok, hogy tanítsam, és a magyarok iránti szeretetét növeljem és jó hazafiakat neveljek belőlük. Stb. stb. **Sebők** István bádogosmester.

Ez a levél azt mutatja, hogy **Sebők** István talán nem nagy s'illiszta, de tetőtől-talpig igaz magyar érzésű ember, aki megérti annak szükséges voltát, hogy vépre tettekkel is bizonyítsuk be a székely-akció életképességét. A Románia felé gravitáló székely iparosokat és gazdasági munkásokat meg kell mentenünk a magyarság számára, és ez csak úgy lehetséges, ha teret és alkalmat adunk nekik, hogy képességüket magyar földön is értékesíthessék.

Ezt a mozgalmat szélesebb keretekben lesz hivatalosan terjesztve az a könyv, amely május hónapban hagyja el Aradon a sajtót. Ez a könyv a székelykérdéssel foglalkozik és fel-

leli magába mindazokat az erkölcsi és gazdasági mozzanatokat, amelyek a kérdés megoldásához világossággal szolgálhatnak. Az egyes cikkeket a székely viszonyok legalaposabb ismerői írják bele, s a könyv teljes jövedelme az *Agyagfalv*-n felállítandó székely emlék javára fordítatik.

A „tágasabb magánérdek.”

(Wolfner Tivadar összehívhatatlansága.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 10.

Wolfner Tivadar orsz. képviselő sokat emlegetett összehívhatatlansági ügyét ma tárgyalta le általános érdeklődés közt a képviselőház összehívhatatlansági bizottsága. A hosszú tárgyalásnak, a mely alaposan kompromittálta a feljelentőt, **Fehér Márton** dr. újpesti apszerkesztőt, az lett a vége, hogy a bizottság **Wolfner** Tivadarra nézve ebben az esetben *inkompatibilitást egyáltalán nem talált.*

A bizottság tagjai a képviselőház ülése után jöttek össze tanácskozni. Az értekezlet **Fabinyi** Teofil korelnök nyitotta meg. Titkos szavazással elnöknek **Hodossy** Imrét, jegyzővé **Mezőssy** Bélát választották. Az elnökválasztásnál kétszer is szavaztak, mert **Hodossy** és **Fabinyi** első ízben egyenlő számú szavazatot kaptak.

Hodossy megköszöni a korelnök fáradozását, s felszólítást intéz a felekhez, hogy jelen vannak-e **Wolfner** Tivadar és **Fehér Márton** dr. személyesen jelen vannak.

Mezőssy Béla felolvassa az összehívhatatlansági bejelentést. Ebben el van mondva, hogy **Wolfner** Tivadar orsz. képviselő kültagja a budapesti kereskedelmi és iparkamarának, a hová három év óta mint működő bányász van bejegyezve azon az alapon, hogy tagja a **Wolfner Gyula és társai** cégnek. Ez alapon lett kamarai tag. Az említett cég a honvédelmi kormányval mint szállító állandó összeköttetésben van, **Wolfner** Tivadar képviselősége tehát a feljelentő irat szerint incompatibilis.

Barabás Béla felolvassa **Wolfner** Tivadar írásbeli nyilatkozatát, mely szerint ez ünnepélyesen és eszé alatt kijelenti, hogy 1296. óta nem tagja a **Wolfner Gyula és társai** cégnek. Egyúttal csatolja a feljelentőnek, **Fehér Márton** dr. újpesti lapszerkesztőnek hozzá, **Wolfner**hez irt levelét, a melyben *ezert forintot kér tőle kölcsön.* **Wolfner** a levélre nem felelt, sem pénzt nem küldött. Ez lehet rugója az ellene bejelentett összehívhatatlansági esetnek.

Mezőssy Béla megkérdezi **Fehér Márton** t, ő irta-e az imént felolvasott levelet?

Fehér Márton dr. kijelenti, hogy semmi része sincs a levélben, azt *nem ő irta.*

Elnök felhív a a bejelentőt, adja elő mondanivalóját.

Fehér Márton dr. nem habozik őszintén bevallani, hogy egy *tágasabb magánérdek* vezette őt az összehívhatatlansági bejelentés megtételére. Hogy ennek alapja van, az is bizonyítja, hogy a kamarai névjegyzéken utólag javítás történt, a melyben **Wolfner** Tivadar neve mellett a „gyáros” szót törölték és helyébe odairták, hogy „timár.”

Wolfner (közbeszól): Az is vagyok, kitapult timár.

Fehér Márton azt bizonyítja végezetül, hogy az ő eljárása jöhiszemű volt.

Wolfner Tivadart hallgatta ki ezután a bizottság. **Wolfner** esküvel megerősítette írásbeli nyilatkozatát, hogy ő nem tagja a **Wolfner** cégnek. Hajlandó **Fehér Márton** dr.-nak egy községségi tisztviselő ellen tett feljelentő levelét bemutatni, melyből a kézirat azonossága megállapítható.

A feljelentőhöz kérdést intézett a bizottság, hogy mire alapija a vádját, miszerint a kamarai tagok névjegyzékét meghamisították volna? **Fehér** kijelenti, hogy azt *nem tudja bizonyítani.*

Ezzel a tárgyalás véget ért. **Hodossy** Imre elnök felteszi a kérdéseket s a bizottság egyhangulag kimondja, hogy *összehívhatatlanság nem forog fönn.*

— Kísérjen el!

Es eltűntek. Napokig nem hallatszott róluk hír. Az újságok tele kürtöltek a világot. A botrány óriási volt. Sokan az mondták, hogy O országba vették utjukat a szerelmesek. Egy halász pedig látta őket a Dunába ugrani. Sehöl semmi megerősítő adat, vagy bizonyíték. Mig egyszer csak visszajött **Árkossy** Bandi halott-halványan. Egyedül.

— Nápolyban voltunk, — mondta a rendőrkapitánynak. — Fáradtan, összetörődve érkezünk meg. Kért, hogy pihenjünk le. Szívesen engedtem kívánságának. Ekkor, mintha valami hirtelen észébe jutott volna, kiment a szobából. Gondoltam megbánta tettét, menekülni akar. Nem volt erőm, nem volt bátorságom, hogy utánna menjek. Bár elszökött volna, bár ne jött volna velem! Leugrott az emeletről és szörnyet halt.

— Itt titkos lelki rugók működhetnek, — szölt a kapitány. — Nem hagyott levelet hátra az öngyilkos?

— De igen, csak hogy kért, hogy semmitsem meg. És én megsemmisítettem.

Árkossy Bandi a rendőrségről egyenesen haza hajtattott. Zugott a feje és pokol égett a lelkében. A hogy megrázta kapuján a csengetyűt, összeszorult a szíve. Vajjon mire szölt a csengő? Halálra-e vagy feltámadásra? Borzad va gondolt a levél egy sorára: „El fogod veszteni a feleséged...”

Nem nyílt ki a kapu. Nem volt a házban egy lélek se, csak a kulcslyukon süvített át a szél, vagy talán **Évike** bosszualló szelleme.

A Zolnay-ügy epilógusa.

(Egy áthelyezés előzményei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Emlékezetes még az az affér, amely Zolnay Viktor lovag, az időközben Nagybecskerekre költözött vívómester és három Hadik-ezredbeli huszártiszt között támadt Nagyikindán. Zolnay elvégezte a dolgát a huszártisztekkel, már ahogy ebben a különös helyzetben elintézni lehetett, most utólag azonban, úgy látszik, mintba egy negyedik személynek az ügye is váratlanul hozzákapcsolódna az afférhez.

Polgáremberről van szó, akinek teljesen passzív szerep jutott ebben a párbaj-ügyben, de akire mégis láthatólag a legkellemetlenebb következmények háramlottak az esetből.

Amikor Zolnay a huszártiszteknek küldött ismeretosa sértő levelét elkészítette, megkért három nagyikindai urt embert, hogy a levelet tanuként írják alá. A tisztek a tanúk közül kettőt kihívtak, meg is verekedtek velük, de a harmadikat, Baka Albert kir. adótisztet nem provokálták. Az adótiszt tunillik cs. és kir. tartalékos hadnagy volt a szegedi 46-ik gyalogezredben s vele a tisztek úgy intézték el az ügyet, hogy följelentették az ezredparancsnokságnál.

Baka Albert híret vette ennek s mielőtt a följelentéssel foglalkozhattak volna, lemondott tiszti rangjáról. A lemondás elfogadása után a huszártisztek kihívták Baka Albertet is, ám ez most már megtagadta az elégtételadást abból a két okból, hogy Zolnayval való ügyük elintézetlen s hogy a provokálás nem történt nyomban.

A megtagadott elégtétel s főleg annak a megokolása érthető feltűnést keltett azokban a tiszti körökben, ahol az ügyet közvetlenül ismerték és ahol sokan tanácskoztak arról, hogy a huszártiszteknek m. n. magatartást kellene tanusítaniok az elégtétel megtagadásával szemben.

Baka Albert érezhette, hogy a kínos ügy ódioma nagy súlyjal nehezedik rá s ha a közvélemény a friss benyomásokkal együtt idővel le is csillapodik egészen, neki még mindig van mitől tartania. Egy napon tényleg bekövetkezett valami az adóhivatalban: Baka Albert tudnillik megkapta az értesítést, hogy — áthelyezték. Még pedig jó messzire s Nagyikindánál jóval kisebb helyre, a baranyamegyei kis Sásd községbe. A napokban már el is foglalta az adótiszt új állomáshelyét.

SPORT.

+ Az aradi vívóakadémia Maione Vincenzó, az Aradi Regatta club vívómestere március hó 18 án délután fél 5 órakor a Központi szálló nagytermében vívóakademiát rendez, amelyen Solimena Ernesto római vívómester, Armeniani Eduardó, Dusbaba Vilmos, Bartoli Giovanni kassai vívómester, Maione Vincenzó vívómesterek és Grób János, Verbos Nándor, Szántó Gyula, Laczay István, Ádány Sándor, Nyisztor Laubner József, Sorbán János, Láng Oszkár, Úrszinyi János, Hegedüs István, Korbuly László, amatőrök működnek össze. A zsűri a következő tagokból áll. Elnök: U. b. n. Iván főispán, Lohmann Vince vezérőrnagy, Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, Institoris Kalmán polgármester, Lázár Frigyes ezred-s, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Wachsmann Vilmos ezredes, dr. Háromy László orsz. gv. képviselő, a Wasseleányi club elnöke, Dittrich Albert alezredes, Moys Dezső tüzérőrnagy, Hadfy Imre honvéd alezredes, Tedeschi Viktor, Szathmáry János, Czédy Károly, Sorbán János, Krömer József, Lőcs Rzsó, Jankó Imre, Tallián András honv. huszár alezredes, Vincze Miklós, Szokolczay Lajos kir. alügyész, Andrányi Károly, dr. Baross

Ferenc, Urbán Péter, Purgly János, báró Bánhidy Antal, Stauber József, Liczay Endre, Heinrich Sándor, Nagy Sándor. A vívóakademián a szünetek alatt a 33-ik gyalogezred teljes zenekara játszik. Helyárak: 1. sor hely 4 kor., 2. ik hely 3 kor., állóhely 1 kor. Jegyek előre vált. hatók ifj. Klein Mór környekereskedésében.

+ A temesvári tornaünnepélyben résztvevő tagokat tisztelettel felszólítjuk, hogy a péntek este tartandó főpróbára, teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az Aradi Torna-egyesület elnöksége.

Orosz-angol háború.

(A kelet-ázsiai bonyodalmak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 10.

Oroszország valószínűleg háboruba keveredik Angliával. Ezt a nagy szenzációt röpi ma világgá a táviró. Az oroszok nem tudnak szabadulni attól a gondolattól, hogy Anglia titokban támogatja Japánt s e miatt az ellentétek a két világhatalom közt annyira kiélesedtek, hogy a nyílt összeütközés nincs kizárva közöttük. Izgalmas napok következhetnek, ha beválik az, amit a távirat jósol.

Magáról a harcterről az a hír, hogy Japánok folyton diadalmasan nyomulnak előre s már háta mögé kerültek a mandzsuri orosz csapatoknak. Oroszország nemcsak a tengeren, de a szárazföldön is valószínűleg el fogja veszíteni a harcot s ezzel a rettegett orosz dicsőség egyszerre halomba dől.

Mai távirataink a következők:

Port-Arthur.

Tokió, március 10. Itt arról biztosítanak, hogy a japánok mult hó 24-én megkísérelt támadásakor orosz torpedórombolók, amikor a kikötő belsejébe akartak menekülni, aknába ütköztek és elsüllyedtek. A kikötőben levő 12 orosz hadihajó közül nyolc harcceptelenné vált. Vancsinhaiból jelentik, hogy a port arthuri erősség felét elpusztították a japánok. Csak három üteg használható még. Az orosz hadihajók javításán 400 kínai és 400 orosz dolgozik. Hír szerint a port-arthuri orosz haderő mintegy 2000 főnyi.

Pétervár, március 10. A Neue Freie Presse értesülése szerint Starck tengernagy neje megcáfolja azt a híresztelést, hogy névnapja alkalmával, mely a port-arthuri első éjjeli támadás idejére esett, táncmulatságot adott volna. Alexejev tengernagy nővére az admirálisnak február 11 éről kelt levelét teszi közzé, amely a híresztelést közvetve teljesen megcáfolja.

Az oroszok újabb veresége.

London, március 10. A Daily Mail jelenté Tiencinből tegnapi: A japánok egy csapattal megkezdte az előrenyomulást a Jalu folyótól. A japánok híre szerint bevették Szönvancsöngöt és az oroszok Takungring szoros közelében visszaverték. A japánok jelenleg 70 angol mértföldnyire vannak Niucsvangtól. Liaojiangban és Jaicsöngben 35,000 orosz sáncolta el magát, a hol valószínűleg összeütközés lesz. Már több kis ütközet volt, a melyek után az oroszok vereséggel vonultak vissza. Ugyanez a lap azt a jelentést veszi, hogy az oroszok Inkauban négy hüvelykes ágyúüteget állítottak fel a régi erősségben.

London, március 10. A reggeli lapok jelentik Washingtonból: A külügyminisz-

terium táviratot kapott Csifuból, hogy a japán csapatok Pönghangcsönbe érkeztek és így az oroszok mandzsurszági állása nőgé kerültek, fenyegetve a vasúti vonalat. A Helena nevű amerikai ágyunaszád parancsnoka jelenti Inkauból, hol a hajó jelenleg időzik, hogy Sankvannál ütközet volt.

Elárult titkok.

Páris, március 10. A Havas-ügynökség jelenti: Itt tegnap az a hír terjedt el, hogy a tengerészetügyi miniszterium egyik alkalmazottját letartóztatták, avval gyanusítván, hogy a japán követségnek fontos, a honvédelemre vonatkozó ügydarabot szolgáltatott ki. A vizsgálat azt eredményezte, hogy egy irnokot, a ki a tengerészeti vezérkarnál van beosztva és a kinek szolgálati tevékenysége sok kívánnivalót hagy hátra, letartóztatták. Az azonnal megindított vizsgálat azt eredményezte, hogy a vezérkartól nem sikkasztottak el iratokat. Ugy látszik, hogy a tengerészetügyi miniszterium nem ad fontosságot a dolognak.

Korea intrikái.

Tarento, március 10. A New-York Heraldnak jelentik Szjöluból: A csemulpoi rendőrség abban a pillanatban tartóztatta le a koreai trónörökös egyik sógorát, a mikor egy Sanghaiba induló gőzösre akart menni. Fontos okmányokat találtak nála. Azt sejtik, hogy a koreai kormány Oroszországgal akar intrikálni.

Szjöl, március 10. Az oroszok ma megszállták a jöngcsöngi koreai táviróállomást. Azt jelentik, hogy a koreaiak és oroszok között a Tumen folyó koreai oldalán több összeütközés történt.

Az orosz bajok.

Inkau, március 10. Az oroszok ma Niucsvangban két ostromágyút és két tarackot raktak partra. Az angol konzul felszólítja az angol nőket és gyermekeket Niucsvangnak a folyam felengedése előtt való elhagyására.

Pétervár, március 10. Hivatalosan jelentik: A Csemulpo mellett tanusított hősiességükért a Varjak cirkálóhajó és a Korejeec ágyunaszád parancsnokai a IV. osztályú György-rendet, a két hajó tisztjei és orvosainak a Szaniszló-rend II. és III. osztályát adományozták. A legénység a György-rend katonakeresztjét kapja.

Szuec, március 10. A kormány óvást emelt a Dimitri Donszkoj nevű orosz cirkálóhajónak itt tartózkodása meghosszabbítása ellen. A cirkálóhajó parancsnoka azt állítja, hogy a hajó javításával még nem végeztek.

Pétervár, március 10. A Neue Freie Presse jelentése szerint ma a pétervári lapok küldöttsége jelent meg a cárnál és pedig Suvarin (Nojove Vremja), Homarov (Szvjet) és Holipin (Vjedomoszti), hogy hódoló feliratot adjanak át neki. A hajóhad gyarapítására alakult bizottság máris 15 millió rubelt gyűjtött és az adományok folyton érkeznek. A hajógyárakban lázasan dolgoznak a hadihajók felszerelésén.

Angol-orosz háború.

London, március 10. A Jalu folyótól 40 méternyire a japán csapatok betörték Mandzsuriába.

Berlin, márc. 10. A Berliner Tagblattnak pétervári értesülése szerint az orosz katonai körökben mind erősebbé válik a meggyőződés, hogy a háborúnak rövid

időn belül angol-orosz háboru lesz a következménye.

Csendélet a téli palotában.

Pétevár március 10. A cárné állítólag saját kezűleg megfogalmazott felhívást intézett az orosz hölgyekhez, amelyben fölkéri őket, hogy félévesüket varrjanak a harcosok számára. A fölszólításra körülbelül hatezer orosz hölgy jelentkezett, akiket három csoportba osztottak be, úgy, hogy mindennap két ezer nő jelenik meg a téli palotában és délután 1 órától 6 óráig tüvel, cérnával, ollóval foglalkoznak és szorgalmasan varrnak. Mindegyik csoport tartozik kétszer hetenként megjelenni. Van közöttük sok olyan, akinek határozott munkakört jelölnek ki. A szabászati munkát két óriási teremben végzik; a mellettük levő termekben száz meg száz varrógép zakatolása hangzik szakadatlanul.

A hölgyek buzgósága persze csak relativ, mert a nők legnagyobb része inkább azért jelenik meg, hogy csevegjen és társalogjon és újságokat halljon, vagy meséljen. A cárné, aki a termék közelében külön kabinetben dolgozik, néha-néha a hölgyek közé megy, egyikkel-másikkal szóba elegyedik. A hölgyek éppen ezért sokkal szivesebben jelennek meg a kijelölt időben, hogy a cárnéval érintkezhessenek. Azoknak, akik személyesen valamely okból meg nem jelenhetnek, megengedik, hogy munkájukat odahaza végezhessék.

Igen érdekes, hogy ebben a dologban is visszaéléseknek jöttek nyomára. Kiderült többek között, hogy igen nagy mennyiségű árukat, feldolgozásra szánt vásznat és kelmét elvittek a téli palotából és nem szállítottak vissza. Ez persze igen csunya dolog és különös fényt vet az orosz társadalom egyik-másik rétegére. Beszélnek arról is, hogy többrendbeli művészi tárgy, faragvány, szobrocska eltűnt a téli palotából. Ezeket valószínűleg örök „emlék” gyanánt vitték el az illetők. Ez nagyon fölháborította a cárnét. Amióta rájöttek, azóta minden darabot lajstromoztak és egy erre a célra kitett könyvből beírják.

Két hirdetés.

(Pályázat a színházra. — A víz itélőszéke.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

A hirdetések szűrkességéből két nevezetes közlés válik ki az érdekessége révén. Mind a kettőt a város bizottságainak legutóbbi határozataival összefüggően adta ki a polgármester, s azok révén érdemes azokkal külön is foglalkozni.

Az egyik, ma kiadott hirdetmény a téli és nyári színház bérletére vonatkozik, a melyet immár a város közgyűlése, és nem a színügyi bizottság fog három egymásután következő évre kiadni. Ez a hirdetmény így szól:

Arad, szab. kir. város polgármesterétől.

1230—1904.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségének téli és nyári színházaira 1905. évi október hó 1-től kezdődő három évre terjedőleg pályázat nyitattik.

A pályázati kérvények Arad szab. kir. város polgármesteréhez címezve 1904. évi május hó 1-ig küldendő be.

A pályázati feltételek megkeresésre azonnal megküldetnek.

Arad, 1904. évi március hó 4.

Institúris,
polgármester.

A máikat Barabás Béla dr.-nak a közgazgatási bizottság hétévi ülésén elfogadott in-

ditványa alapján adta ki a polgármester, fölhíván a közönséget, hogy amennyiben a vízvezetési viz ellen valami panasz van, jelentse be. Ez a második hirdetés így hangzik:

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

1196—1904. pm.

Hirdetmény.

A vízvezetési viz tisztatlansága és élvezhetlensége iránt több oldalról felmerült panasz következtében ezennel fölhívom a város lakosságát, hogy a panaszok alaposágáról való meggyőződés és szükséges intézkedés megtétele céljából minden oly esetet, midőn a vízvezetési viznek tisztatlanságáról meggyőződést szereznek, a közérdek szempontjából hozzám szóval vagy írásban haladéktalanul bejelenteni sziveskedjék.

Arad, 1904. évi március hó 8 án.

Institúris,
polgármester.

Hogy ez az utóbbi hirdetés egy kissé megfogja szaporítani a polgármesteri hivatal ügyforgalmát: könnyen sejtethető...

Vádlevél a talpasi jegyző ellen.

(A zendülés utójátéka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

A Talpason történt szomorú események folytán általában az a nézet terjedt el, hogy az egész zendülés néhány lelketlen szocialista agitátor aknamunkájának eredménye volt. A vádtanács előtt védekező talpasi vádlottak ugyan igyekeztek megmagyarázni, hogy az egész község már régóta felháborodott a jegyző erőszakos bánásmódja miatt, és csupán ennek az elégtelenségnek tudhatók be a lefolyt események: mindeddig azonban konkrét vádat illetékes helyen nem emeltek a jegyző ellen. Holnap, pénteken délelőtt azonban ez is meg fog történni, mert a talpasi lakosok megbízott ügyvédjük, Opre Péter dr. által feljelentést tesznek Szelezsán János jegyző ellen.

A vádtanácsi ülés napján mintegy negyven talpasi lakos kereste fel Opre Péter ügyvédet, és felkérte, hogy menjen ki Talpasra, ők ott bizonyítékot fognak neki nyújtani a felől, hogy a jegyző olyan szabálytalanságokat, törvénytelenégeket, és erőszakosságokat vitt végbe a községben, amelyek méltán súlyos következményeket vonhatnak maguk után. Egyben felkérték Opre Pétert arra is, hogy amennyiben szavaik és állításaik igazságait belátja, tegyen feljelentést Szelezsán János jegyző ellen.

Opre Péter hajlandónak nyilatkozott a kérések teljesítésére és e hó 6-án kitelefonált a járási főszolgabíróhoz, értesítve azt, hogy másnap kimegy Talpasra. Kérte a főszolgabíró, hogy a csendőrségnek adjon olyan utasítást, a mely szerint ne gördítsenek akadályt az elé, ha az esetleg tömegesen jelentkező panaszosokat kihallgatja. A község ugyanis még most is félig-meddig ostromállapotban van és így a legkisebb csoportosulást sem tűri a csendőrség. A főszolgabíró teljesítette Opre Péter kérését, aki e hó 7-ikén kintazott Talpasra.

Két napig tartózkodott a községben s ezen idő alatt mintegy háromszázan jelentkeztek nála, súlyosnál-súlyosabb panaszokat, vádakot hozva fel a jegyző ellen. E vádakot részben ténybeli és a hivatalos aktákból is kitűnő bizonyítékokkal támogatták, részben kijelentették, hogy készek mindezt eskü alatt is vallani.

Opre Péter 8-án este visszatért Aradra és rögtön hozzáfogott a feljelentés megszerkesztéséhez. Huszonnégy vádpontba foglalta össze a legsúlyosabb panaszokat, amelyek közül a legjelentéktelenebb is elég arra, hogy valósága

esetén a legszigorubb fegyelmi büntetést vonja maga után. A feljelentés, melyben a jegyző azonnal való felfüggesztését kéri, mintegy ötven talpasi lakos nevében beadva kerül holnap a vármegye alispánjának kezébe.

Noha módunkban volna, a vádlevél egyes pontjait ma még nem adhatjuk a nyilvánosság elé, mivel a feljelentés benyújtásának nem akarunk előbe vágni. Mihejt azonban a benyújtás megtörténik, vissza fogunk térni e tárgyra és részletesen ismertetjük a vádlevelét.

Sakk-klub Aradon.

(A megalakulás előkészítése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Arad sakkjátékosai ma este igen tekintélyes számban gyűltek össze a színházépület fölemlőterén levő kávéházi helyiségben, hogy megalakítsák az aradi sakk klubot.

Nem valami nagy szükséglet ez a kör, hiszen a sakkjáték, ha szép és léleknevesítő, agyfejlesztő foglalkozás is, csak szórakozás marad, amíg amatőrök játszanak a hatvannégy kockán. De a klub alakítását célszerűségi, mondhatni kényelmi szempontok idézték elő. Az egyes sakkjátékosok, akik eddig a kávéházakban, szétszórta játszottak, s néha igen nehezen kapnak partnert, egy közös helyiségben fognak összegyűlni, egyenként többekkel játszhatnak és főleg zavartalanul hódolhatnak a kedves szórakozásnak.

A mai alakuló gyűlésre már harmincegy sakkzó gyűlt össze, akik mindannyian lelkes hívei a tarka mezőnek. Több mint bizonyos, hogy ez a szám mihamarabb meg fog kétszereződni.

A mai értekezletet Kelemen József máv. ellenőr nyitotta meg. Előadta, hogy az összejövétel célja Aradon, ebben a nagy intelligens városban egy sakk egyesületet alakítani, melynek feladata a sakkjáték kultiválása. Felkérte a megjelenteket, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez.

Az értekezlet azonban minden további hozzászólás nélkül, közfelkiáltással elfogadta az eszmét, mire az elnök a sakk egyesületet megalakultnak jelentette ki.

Egyes tagok felvetették az eszmét, hogy az egyesület elnökévé Schusztter Henrik dr. kéressék fel, illetve választassák meg egyhangulag.

A végleges megalakulás, amikor a tisztikart is megválasztják, hétfőn lesz. Egyelőre egy háromtagú bizottságot küldtek ki Kelemen József, Werner Miksa dr. és Hehs Aladár személyében, hogy Schusztter Henrik dr.-t az elnökség elfogadására felkérjék.

Mohos Agost indítványára azután úgy határozták, hogy Schusztter Henrik dr.-t díszelnyökké fogják megválasztani.

Végül az alapszabályok kidolgozására és a tisztikar kijelölésére egy tizenkéttagú bizottságot küldtek ki, melynek tagjai lettek: Werner Miksa dr., Kelemen József, Bokor Alajos, Schlesinger Farkas, Mohos Agost, Lázár József, Hehs Aladár, Holló Sándor, Stanity György, Kornay Károly, Tabakovits György dr., Tabakovits Emil.

Az egyesületbe eddig tagokul jelentkeztek a következők:

Kelemen József, Tabakovits György dr., Werner Miksa dr., Murádi Álmos, Asbóth Gyula, Mohos Agost, Schlesinger Farkas, Flamm Miksa, Lázár József, Berta Kálmán, Schwarzenberger Manó, Stanity György, Holló Sándor, Lengyel Sándor, Moskovitz József, Leopold Károly, Erdélyi Aladár, Hehs Aladár, Gellényi

Ernő, Tabakovits Emil, Vásárhelyi Ferenc, Berger Árpád, Kiszner Arnold, Kamarás Zoltán, Flamm Lajos, Deutsch Károly, Wettlányi Ernő, ifj. Tonesz Ede, Fein József, Fritz Béla, Somogyi József, Bokor Alajos.

Hottinger megfigyelése.

(Orvosi vélemény a feleséggyilkosról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Az Andrassy-téri gyilkosság tette, Hottinger János ügyében tegnap terjesztették be a megfigyelésről szóló jelentést és véleményt *Parce* Gyula dr. és *Aussterweil* László dr. törvényszéki orvosok az aradi kir. törvényszék vádtanácsához.

A két törvényszéki orvos egybehangzó véleménye alapján Hottinger János ép elméjű, de a gyilkosság elkövetésekor nem volt szabad akaratának és elhatározásának birtokában.

A jelentés ezt a véleményt a következő körülményekre alapítja: A gyilkoson degenerált típusra jellemző tüneteket konstataáltak; mérsékelt alkoholista is volt, amit az utóbbi időkben elkeseredése nagyban fokozott.

Az orvosi vélemény ezek után pszichológiai momentumokra terjeszkedik ki. Hottinger szeretete a feleségét, szerelemből vette el, áldozatokhozott, csak hogy a feleségének jobb megélhetést biztosító életmódot nyújtson. A feleség azonban, a gyilkos vallomása szerint, egy zsandárral folytatott viszonyt. Ebből a férje előtt se csinált titkot. Mikor a férj a zsandárt szemére vetette, az asszony nemcsak hogy nem tagadta, de olyan módon válaszolt, amely Hottingert férfiúi önértékében sértette.

A gyilkosság elkövetése előtt Hottinger bement a feleségéhez, kérte, hogy béküljenek ki, s éljenek jó egyetértésben. Az asszony azonban azt felelte: most nem tárgyal vele, mert a színházba megy.

— Megyek én is a színházba, — mondta a férj.

— Nem lehet, a zsandárral megyek, — vetette oda az asszony.

A férj erre kést rántott ki, s e szavakkal: „Ne neked, zsandárszerető!” többször beledöfte a kést.

A gyilkos ezután két szurásra emlékszik vissza, de a boncolás az asszony holttestén tizenegy szurásnak nyomaint konstataálta.

Egyáltalán a gyilkos alig vagy nagyon nehezen emlékszik vissza a gyilkosság körülményeire s inkább annak előzményeire tud felvilágosítást adni.

Az orvosok ennek alapján megállapították, hogy Hottinger épelméjű ugyan, de az asszony részéről történt megalázása s egyéb körülmények oly rendkívüli fokban felindultá tették s annyira felcsigázta lelki állapotát, hogy ez gátolta őt szabad akaratának megnyilvánulásában, tehát a tett elkövetésének perceiben beszámíthatatlan volt.

A törvényszéki orvosok e véleménye nem szolgáltat föltétlen okot az eljárás beszüntetésére, de az ítélet kiszabásánál előreláthatóan befolyással lesz.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Kleopatra, operette. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Kleopatra, operette. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Obrenovics Sándor, színmű. (Bérlet-szünet.)

Hétfő: Götterhalte, dráma. (Páratlan bérlet.)

* A holnapi bemutató. Verő György operettje, a *Kleopatra*, pénteken kerül először színre az aradi színházban. A kitűnő operett

elsőrangú előadásban megy és szerepeinek benne: Répássy Gusztó, Föti Frida, Szilassy Juliska, Bónis Lajos, Ligeti Vilmos, K. Németh János, Juhai József és Győre Alajos. Az előadást szombaton megismétlik.

* **Obrenovics.** A szerb királydráma, mint jeleztük, v. sárnap este kerül színre bérlet-szünetben. Az előadáshoz egészen új szerb nemzeti öltönyök készültek, úgy hogy a darab kiállítására fényes esz. Az előadásban a drámai személyzet legerősebb tagjai működnek közre.

* **Színházi botrány.** Nagyváradról jelentik: Parázs kis színházi botrány keletkezett Nagyváradon szerdán a *Bob herceg* huszonötödik előadása alkalmával. A jubiláris előadásra egy füzetet bocsátottak ki, amelyben többek között *Ruzsinszky* Ilonától interview-t közölnek. *Ruzsinszky* azt mondja az interviewben, hogy a *Bob herceget* nem látta, mert szenzációs darabokat nem néz meg, de úgy tudja, hogy *agrár darab*, amelylyel az első tördőfést adták *Küry Klárának* Budapesten. *Küry Klára*, aki most vidéki körúton van, épen szerdán este érkezett meg Nagyváradra, hogy csütörtökön a *Szegény Jonathanban* fellépjen. Valaki értesítette a *Bob* füzetek említett közleményének tartalmáról, mire közbenjárása folytán a színházi pénztár valamennyi füzetből kivágták az őt érintő részt s így megcsonkítva osztották szét a füzeteket. *Ruzsinszky* na, akinek csütörtökön *Küryvel* fel kellett volna lépnie a *Szegény Jonathanban*, erre lemondta az előadást. *Küry Klára* pedig egyik nagyváradai lap szerkesztőségéhez levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy nem engedi meg, hogy bárki is *tapintatlanságot* kövessen el vele szemben büntetlenül. Azt mondják, hogy *Küry Klára* és *Ruzsinszky Ilona* között az ellenségeskedés még *Kolozsvárról* datálódik, mikor *Küry Klára* megfogadta, hogy soha többé nem lép fel *Ruzsinszkyval* egy színpadon.

A történelmi nap.

(A politikai helyzet és a jellemények.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 10.

A magyar képviselőházban, a mely elszokott a komoly munkától, a melyet az obstrukció léhasága szinte fásulttá, cinikussá tett, ebben a rosszhirű képviselőházban ma örök időkre felejthetetlen események játszódtak le. Történelmi jelentőségűnek nevezték ezt a napot, a midőn az ősz kurucnak, *Thaly Kálmánnak* kérő szavára az obstrukciók kimondták, hogy a céltalan küzdelmet nem folytatják, *Tisza István* gróf miniszterelnök pedig visszavonta a házszabályok módosítására irányuló javaslatot.

Ezeknek a jeleneteknek hatásáról fővárosi tudósítónk a következőket sűrűgönyzi:

A leszerelés hatása.

A képviselőház mai ülésén történt váratlan események valóságos extázisba hozták a képviselőket. Az ülés után megrohanták *Tisza István* grótot és *Thaly Kálmánt* s sorra gratuláltak nekik.

Tisza is odament *Thalyhoz* és gratulált neki, a következőket mondván:

— Kálmán bátyám, az Isten tartson meg sokáig a haza üdvére és hasznára. *Történelmi cselekedet volt ez!*

Thaly Kálmán is hálálkodott a miniszterelnöknek, hogy oly tapintatos, okos és mérsékelt volt.

Tisza István gróf *Tóth János*hoz, a Kossuth-párt alelnökéhez is odalépett, melegen megszorította a kezét.

— Gyönyörű, hazafias cselekedet volt részetről a *Thaly* beszéde. Örülök, hogy

igy esett. Köszönöm az ország nevében és különösen köszönöm, hogy előzőleg nem közölték velem terveteket. Köszönöm ezt azért, mert így elesik még a látszata is a gyanunak, mintha nem kizárólag a haza érdekében jártatok volna el úgy, mint ahogy eljártatok.

A váratlan esemény értelmi szerzőjének *Barta* Odónt, a Kossuth-párt kiváló jegész-tagját mondják, a ki napok óta kapacitálta a Kossuth-párt tekintélyesebb embereit, különösen pedig *Thaly Kálmánt*, hogy az utolsó pillanatban mentsék meg a hazát a házszabály-módosítástól, a melyre *Tiszát* a körülmények kényszerítik.

Kijut az elismerésből *Szöcs Pálnak* is, a kinek tévedése folytán a szavazás tegnapi napról mára maradt. Ha tegnap megtörténik a szavazás, ma nem születik meg a béke.

Szöcs Pál különben a tegnap történtek miatt elküldte a Ház elnökének lemondását, de valószínűleg nem fogják elfogadni.

A képviselőház távirati kirendeltségeinek ma volt a legnehezebb napja, a mióta az új parlamentbe költöztek. A nagy jelenetek után százával rohantak a táviró hivatalhoz, s az ország minden részébe szétindul azok hire. Minden képviselő megtáviratozta a maga kerületének a politikai helyzetben és az ország sorsában beállott nagy fordulatot. Késő délután is még folyton mentek szét a táviratok.

Az obstrukciók egy része szerint a mai béke csak *fegyverszünetet* jelent, azonban az ellenzék többsége szerint a mai eseménnyel az obstrukció végleg megszűnt.

A jövő kilátásai.

A leszerelés a politikai körökben pártkülönbség nélkül általános megnyugvást keltett. Nagy érdeklődéssel tárgyalják most már azt a kérdést, hogy miképen fognak a parlamenti viszonyok ezután alakulni.

A küzdő ellenzék vezető emberei nyíltan kijelentik, hogy ez a kormány további intézkedéseitől és javaslatától függ. *Ugron Gábor* mai nyilatkozata csak az 1903. évi *ujonc-utalék* átengedésére vonatkozik. A költségvetés és az 1904. évi *ujoncjavaslatok* tekintetében teljesen fentartotta a párt cselekvési szabadságát.

Egyebekben az *Ugron-párton*, a disszidensek között és a néppárton azt remélik, hogy az 1904. évi *ujoncjavaslatok* és az *indemnitás tárgyalása* alkalmával, *együttelve fognak háborút indíthatni* a *Tisza-kormány* ellen.

A *neppárt* ma értekezletet tartott, a melyen érdemleges határozatot nem hoztak, hanem kimondták, hogy holnap fogja a párt az *indemnitásával* szemben álláspontját precizirozni.

A *szabadelvű-pártnak* ma igen nagy számmal jelentek meg a képviselők. Igen meleg, szinte ünnepies volt a hangulat. *Tisza István* grótot melegen üdvözölték. A miniszterelnök erre válaszolva megköszönte a pártnak irányában tanúsított bizalmát. A mai nap szép eredménye, — *ugymond*, — a saját pártjának hozzávaló állhatatos ragaszkodása, de az ellenzék hazafias érzületének is köszönhető.

Azt hiszik, hogy *Tisza* holnap, vagy holnapután fejtí ki munkaprogramját, a melytől az ellenzéki pártoknak további állásfoglalása függ.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A soborsini vörös kereszt fiókegyesülete, mely az aradmegyei vörös kereszt választmány ügyvezetése alatt áll, tisztikarát a következők ből alakította meg, Elnökei: gróf Hunyady Károlyné és gróf Hunyady Károly, alelnök: Bárdy Kálmáné, jegyző: Arnold János, pénztárnok: Schramm Robert, Számvizsgálók Balogh Dezsőné, Seidner Mártonné és Czifray Ödön. A fiókegyesület egyik alelnöki széke Károlyi Kálmáné elköltözése folytán megüresedett. Új választmányi tagok lettek: Kiss József, Róth Mórné Pescha József és Balogh Dezsőné.

Az automobil-nyeremények titka.

(Sorsjáték, vagy — szédelés?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Két-három nap óta néhány uri ember szerencséséről beszélnek Aradon. Ez a pár uri ember, a kik e révén az irigylésnek központjai, anélkül, hogy maguk tehettek volna róla, egy-egy csinos automobilt nyert. Néhány hét előtt még mire se gondoltak s most már egy pazar töf-tőf van a címükre irányítva Londonban.

Tudniillik, ha van. Mert az egész automobil-nyeremény ügyének fölöttébb gyanus a színezete s már erősen valószínű, hogy egy ügyes szédelő vállalat keresett Magyarországon áldozatokat. Maga az ügy a következő:

Január hóban több aradi tisztviselő és vagyonosabb magánzó egy prospektust kapott a *The English French Motors and Cycles Company* nevű automobilgyár részvénytársaságtól, melynek e prospektusok szerint Londonban van a főtelepe és Filadelfiában, Bostonban, Chicagóban, Lyonban, Párisban, Madridban fióktelepei vannak.

A cég mindegyik árjegyzéke mellé ingyen egy sorsjegyet csatolt, mely feljogosítja a sorsjegy tulajdonosát, hogy részt vegyen a gyáros cég által rendezendő kisorsolásban. Azt írta, hogy Magyarországon tíz automobilt sorsol ki. Azért teszi ezt — indokolta a különös nagylelkűséget, — mert nem tartja elegendőnek a hirdató reklámot, hanem az ingyen-automobilok kisorsolásával akarja cégét Magyarországon ismertté tenni.

A kik az árjegyzéket kapták, körülbelül meg is feledkeztek róla és aligha őrizték a nyeremény-szelvényt.

A legutóbbi napokban két aradi ur, *Sztankovics Miklós Máv.* üzletvezető és *Bogdánffy Béla dr.* központi szolgabíró levelet kaptak, a melyben a londoni cég értesíti őket, hogy *egy-egy automobil nyerői lettek.*

A Bogdánffy Béla dr.-hoz intézett német nyelvű levél hü fordításban így szól:

Igen tisztelt uram!

Örömmel értesítjük, hogy az 1904. január 10-én kelt prospectusunkhoz melléelt 8525. számú ingyen szelvényre, amely az ön birtokában van, e hó 8-án a III. számú, 8500 frank értékű nyeremény huzatott ki.

Ennek folytán ml az automobil kocsit csomagolás és szállítás végett már átutaltuk a *Le Semense* szállító-cégnek, mely önt erre vonatkozólag a továbbítás dolgában értesíteni fogja.

Bizton reméljük, hogy ön cégünket és gyártmányunkat a legszeleesebb körben ajánlani fogja.

Egyben bátrak voltunk illusztrált árjegyzékünknek tíz példányát, az automobil-kocsira vonatkozó kimerítő kezelési utasítás kíséretében e sorokhoz mellékelni.

Az automobil vétele után kérjük szives értesítését, hogy mennyire van azzal megelégedve?

Kiváló tisztelettel:

The English French Motors and Cycles Company Limited
The Manager.

A *Sztankovics Miklós*hoz érkezett levél ugyanilyen, csak hogy abban más számról, a IX. számú, 6000 franc értékű nyereményről van szó.

A levél címzettjeinek fölöttébb különös volt ez a dolog, főképp, a mikor mindegyik meghalotta, hogy nem egyedül érte őket az az ádítólagos szerencse. De értesültek arról is, hogy Temesvárott *Prepeliczay Ödön* központi főszolgabíró ugyanilyen tartalmu levelet kapott, s abban szintén a harmadik számú, 8500 frank értékű nyereményről volt szó.

Bogdánffy dr. és több érdeklődő telefonon kérdézősködtek *Prepeliczay főszolgabírótól.* Ez azt válaszolta, hogy ő már értesítést kapott az automobil-gyáros levelében megnevezett *Le Semense* szállító vállalatától; azt írja, hogy a főszolgabíró *küldjön nyolcszáz koronát* a csomagolás és szállítás-költségeire, akkor megkapja az automobilt. A főszolgabíró erre jónak látta, hogy a temesvári kereskedelmi és iparkamara utján tudakozódják a szóban forgó automobil-vállalat és a szállító-cég felől; de eddig még értesítést nem kapott.

Ugyancsak ezekkel a levelekkel teljesen egyező értesítést kaptak: *Farkas Mór makói* központi főszolgabíró, *Tasnády Imre csongrádi* főszolgabíró, *Lukács Endre gyulai* főszolgabíró és *Achim Gusztáv csabai főmérnök,* az említett automobiles cégtől. (Érdekes: e hét nyerő közül — öt szolgabíró!)

Most már a különös dolog kezd határozottan gyanussá lenni, s bizonyos, hogy itt valaki a 800 koronákat akarja csupán kiszedegetni a laiv magyaroktól. Gyanus első sorban az, hogy egy vállalatnak, amelynek Londonban, Párisban, Lyonban, Bostonban, Filadelfiában, Chicagóban és Madridban lennének telepei, ne lenne saját csomagolási és szétküldési osztályai és ezt, — akár egy kisvárosi en gros üzlet — speditőr utján lenne kénytelen eszközölni. Gyanus, hogy egy cég, a mely tíz, hat-nyolcezer frank értékű automobilt adományoz Magyarországnak, reklám fejében, ezt még nyolc-nyolcszáz koronákkal sajnálja megtoldani. Gyanus, hogy a leveleken, amelyek géppel vannak lekopogtatva, egyáltalán nincs aláírás, csak annyi van, bélyegzővel a cégjelzés alatt: *The Manager.* (Az igazgató.)

Most Aradról is megindult a tudakozódás, amelynek kétségen kívül az lesz az eredménye, hogy élelmes angolok így akartak pénzhez jutni; szóval az egész pusztá szédelés. Akármint van a dolog, a szerencsés automobil-nyerők a nyolcszáz koronák elküldésével mindenestre, egy kissé várjanak. Es egyelőre ne is illessz az irigység őket...

Porzolt — fizetéképtelen.

(A Népszínház pénztárát lefoglalták.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 10.

Rendkívül kellemetlen helyzetbe került *Porzolt Kálmán,* a budapesti Népszínház ismert nevű igazgatója. Porzolt anyagi zavarokkal küzd, még pedig oly mértékben, hogy ma *végrehajtást fogantatosították ellene.*

E féle malőr napjában sok száz emberrel megesik, megesik néha színigazgatókkal is nemcsak a fővárosban, de itt a periferiákon hasonlóképp, nincs hát valami nagy csodálkozni való az eseten. Csak hogy Porzolt nézve két-tős baj ez a baj. A népszínházi bizottság ugyanis a végrehajtásban *fizetéképtelenséget* lát s mivel nem talál garanciát arra, hogy Porzolt anyagi kötelezettségeinek eleget tudjon tenni: a mai apropóból kifolyólag azon gondolkozik, vajjon nem volna-e tanácsos *Porzolt Kálmánt elmozdítani a bérletből?*

Megtörténhetik tehát, hogy a végrehajtás miatt a Népszínházban *igazgató-válság lesz* és Porzolt kereshet magának újból más foglalkozást. Panasza merült föl már ellene más ízben is — a sajtó behatóan tárgyalta annak idején ezeket — s ha most a népszínházi bizottságnak eszébe jut alaposan megbolygatni a Porzolt rezsim szentesét, nem lehetetlen, hogy bekövetkezik a még csak emlegetett válság.

Az eseményről, mely a főváros színházi köreit érthetően foglalkoztatja, a következő részleteket táviratozza tudósítónk:

Deutsch Géza budapesti lakos, aki hir szerint csendes társa *Porzolt Kálmán*nak, a mai nap folyamán Porzolt Kálmán ellen *százötvenezer korona erejéig végrehajtást* fogantatosított. Egy-szerűen *lefoglaltatta* a Népszínház pénztárában az *eladott jegyek árából befolyt összeget,* szóval az egész pénzárt úgy, a mint volt.

A foglalásnak hamar hire ment. Megtudta a népszínházi bizottság is, amelynek tagjai elhatározták, hogy holnap ebben az ügyben *sürgős ülést* tartanak s ha Porzolt fizetéképtelensége bebizonyult, másnak adják át a színház bérletét.

Az igazgató környezetéből ma este az a hír szivárgott ki, hogy Porzoltnak sikerülni fog szombatig elhárítani a fizetési nehézségeket.

A főváros művészi köreiből óriási a szenzáció, bár többen előre megjövendölték, hogy Porzolt igazgatóságának nem jó vége lesz.

HIREK.

— *Bánffy felmentése.* A hivatalos lap mai számának élén a következő legfelsőbb kézirat jelent meg: Kedves báró *Bánffy!* Előterjesztett kérelmére önt a magyar főudvarmesteri méltóságtól ezennel kegyelemben felmentem. Kelt Bécsben, 1904 évi március hó 5-én. *Ferencz József s. k. Gróf Tisza István s. k.*

— *Varjassy Lajos budapesti utja.* Az Acsev. és a lóvasut között felmerült differenciák és az Acsev. új színvonal engedélyezésének elintézésére holnap, pénteken délelőtt 11 órakor *Sereényi* gróf államtitkár elnöklése alatt értekezlet lesz a minisztériumban, amelyen Arad városát *Varjassy Lajos* helyettes polgármester képviseli. *Varjassy Lajos* ma este e célból felutazott a fővárosban.

— *Az irodalmi szakosztály ünnepe.* A márciusi eszmék diadalmas emléknapiját: március 15-ikét idén a Kölcsey-Egyesület irodalmi szakosztálya is méltó fényvel üli meg. Az e havi felolvasó ülései közül az elsőt, március 15-én kizárólag e nap ünneplésére szánja. A míg délelőtt az utca veszi ki részét az ünneplésből, addig délután az irodalmi szakosztály a maga előkelő, intimus hallgatóságának szánja felolvasó ülést. Az irodalmi szakosztály kettős célt is szolgál a felolvasó üléssel, a mennyiben nemcsak a nagy eszméknek hódol, de a felolvasó ülés jövedelméből részt juttat az aradi Kossuth-szobor alapítójának gyarapítására. A felolvasó ülés műsora, mely már teljes és végleges, a következő:

Március 15-ikét méltató óda: írta és szavalja *Mohos Ágoston,* az irodalmi szakosztály rendes tagja. A márciusi eszmékről szóló tanulmányt *Somogyi Gyula dr.,* az irodalmi szakosztály alelnöke fogja felolvasni. Két zeneszám emeli még az ünnepét: *Vincze Margit* zongora játéka és *Ódry Lehel* énekszám. Az aradi zeneélet e két kiválósága minden esetre olyan erőt fog kölcsönözni az ünnepélynek, mely fényben, lelkesültségben és komoly méltatásban egyik legszebb hódolata lesz az irodalmi szakosztálynak a márciusi eszmék iránt. Jegyek már most kaphatók: Ifj. *Klein Mór,* *Kerpel Izsó* és *Béthy Lipót* és fia üzletében.

— Az ipariskolák főigazgatója Aradon. *Mártonffy Márton*, kir. iparoktatási főigazgató az aradi kereskedő- és iparos-tanonciskolák megvizsgálása céljából Aradra érkezett. Ma délután *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő kíséretében meglátogatta az említett iskolát, s a tapasztalt fölött *Kovács Vince* igazgatónak elismerését nyilvánította.

— A Reichsrath obstrukciója. *Bécsből* táviratozzák: A Reichsrath mai ülésén óriási botrányok voltak. A csehek az obstrukciót fokozott mérvben folytatták. Egy bécsi távirat szerint a német képviselők arra kérték a kormányt, hogy a mennyiben Prágában a németellenes tüntetések folytatódhatnak, *hirdesse ki az ostromállapotot*. A kormány szükség esetére azt *kilátásba is helyezte*. Híre jár egyébként, hogy a Reichsrathban a német pártok a cseh obstrukció megtörésére *hetvenkét órási ülést* akarnak kieroszakolni.

— Steiner Adolf temetése. Arad társadalmának impozáns részvéte mellett helyezték ma délután örök nyugalomra *Steiner Adolf* hült temeit. A végtisztességen *Rosenberg Sándor* dr. főrabbi emelkedett hangú gyászbeszédet mondott, a templomi énekhar pedig *Kohn Dávid* főkantor vezetésével alatt megható gyászdalokat énekelt. Arad előkelőségének színe-java, az élén *Institoris Kálmán* polgármesterrel, nagy gyászoló közönség és hosszú kocsisor kísérte utolsó útjára a boldogultat.

— Az aradi ügyvédi kamara hivatalos helyiségében folyó hó 18. délelőtti tíz órakor, az évi jelentés tárgyában megtartandó értekezletre aradi és vidéki tagjait meghívom. *Szalay Károly*, az ügyvédi kamara elnöke. Az ügyvédi kamara rendes évi közgyűlését *március 27-én*, délelőtti kilenc órakor tartja, a következő tárgysorozattal: 1. A választmány jelentése a lefolyt évi működéséről. 2. Az ügyrend 10. szakaszának módosítása. 3. A tisztviselők és kezelő személyzet fizetésének megállapítása. 4. A költségelirányzat megállapítása és mikénti fedezetének meghatározása. 5. Az évi számadások felülvizsgálása. 6. A választmány által az 1874. évi XXXIV. t. c. 27. §-ának 9. pontja szerint megállapított évi jelentés.

— Arad és a német nyelv *Brassó* városának községi bírósága a napokban ékes német nyelvű átirattal tett át egy bagatellügyet végrehajtás céljából az aradi községi bírósághoz. Az irat elintézés céljából *Bedő Árpád* dr. községi bíró kezeibe került, aki a következő végzéssel küldte vissza a megkeresést:

Magyarországon hozott német nyelvű határozat alapján végrehajtást nem fogantatosítok. Vissza!

Bedő, s. k.

Zöldszász honfitársaink bizonyára zokon veszik majd ezt az udvariatlanságot, de ezentul mégis magyar nyelvű átirattal fordulnak Arad városához, épügy, mint a hogy a hasonló módon kioktatott Versec, Nagyszében és Szászváros máris teszik.

— Március tizenötödike. Az „Eleki Kaszinó” és az „Eleki Ifjúsági Egyesület” március hó 14-én, hétfőn, a községi szálloda nagytermében, az ottani népiskola tantervének alkalmi színelőadásával kapcsolatosan hazafias ünnepélyt rendez. Ünnepe után társasvacsora lesz.

— Elmozdított orvosok. Budapest székes főváros bakteriológiai intézetében, a közelmúltban feltűnő személyi változások történtek. *Kozma Artur* dr. orvost és *Ajtay K. Sándor* István dr. igazgatót, az egyetemi törvényszéki orvostani intézet tanársegédét elbocsátották a szolgálatból s az igazgatói állást *Vas Bernát* dr. egyetemi magántanárral töltötték be. Ezek a személyi változások nagy feltűnést keltettek

orvosi körökben, mert nem tudták, mi lehet az oka a két orvos hirtelen távozásának. A bakteriológiai intézet ügyében megindított vizsgálat ugyanis titokban folyt s alig szivárgott ki hí annak mibenlétéről.

Kozma Artur dr. távozása azzal a járásbíróság előtt letárgyalt pörrel áll összefüggésben, amelynek során az orvosra rábizonyosodott, hogy az „orvos-szövetség” javára rendezett sorsjátékból kifolyólag *provisiót szerzett magának*. *Kozma* közvetlenül a pör tárgyalása előtt a főváros egyik tisztviselői állására pályázott. A főváros kijelölt bizottsága jelölte *Kozmát*, de mikor a pör a lapok útján nyilvánosságra jutott, a kijelölt bizottság a már megtörtént jelölést visszavonta. Ugyanekkor el kellett hagynia a bakteriológiai intézetben viselt állását, mert a hatósági orvosi hivatással nem tartották összeegyeztethetőnek a sorsjáték-üggyel kapcsolatos szereplését. *Ajtay K. Sándor* István dr., a bakteriológiai intézet igazgatójának elbocsátása azért történt, mert rájöttek, hogy az intézet legértékesebb lencsési, csészési és egyéb orvosi műszerei érhetetlenül eltűntek. Mintegy két hét előtt tudta ezt meg a főváros illetékes ügyosztálya s rögtön intézkedés történt a legszigorúbb vizsgálat megejtése céljából. A fővárosi tisztviselői és számvevőszéki hivatalából alakult bizottság végezte a vizsgálatot. A bizottság megjelent az üllőúton, a Szent István kórház épületében levő bakteriológiai intézetben, s megkezdte a vizsgálatot. A kutatás megállapította, hogy valaki *elzárkózott* a drága, több ezer koronát érő műszereket. Az intézetben előfordult gondatlanságot az igazgatót vonták felelősségre, mert ő felelős az intézeti rendért. A bizottság véleménye alapján keményen sujtották *Ajtay* t, amennyiben büntetésül megfosztották igazgatói állásától s helyére *Vas Bernát* dr. egyetemi magántanárt nevezték ki.

— A bécsi egyetemi diákharc. *Bécsből* táviratozzák: A bécsi egyetemen a német és szláv diákok között ma újra *véres verekezés* keletkezett. A német diákok kidobták az aulából a szlávokat, mire azok az utcán szláv dalokat énekelve, megvárták a németeket. Mikor kijöttek, a szlávok *botokkal megrohanták s agyba-főbe verték* német kollegáikat. A rendőrség közbelépése vetette végét a véres diákheccnek, miközben *több letartóztatás történt*.

— Halálozás. *Krausz Ferenc* államvasuti tisztviselő 42 éves korában elhunyt. Temetése péntek délután fél 3 órakor lesz az Erzsébet-utca 5. számú házból.

Törökfalvi Mór leánya *Margitka* életének 18. évében elhunyt. Temetése március 11-én lesz a Cseréputcai gyászházban.

— A legújabb sikkasztás. *Budapestről* táviratozza tudósítónk: *Kalisch Mór*, a *Magyar gázizzó részvénytársaság* tisztviselője, huszezer korona elsikkasztása után a fővárosból megszökött.

— *Gutfreund-Góth*. A hivatalos lap mai száma a következő igen érdekes névmagyarosítást közli: *Gutfreund* Sándor, a vigszínház tagja, *Gutfreund* Henrik kereskedő és ennek kiskoru leánya: *Klára*, *Gutfreund* Sára és *Gutfreund* Hermina budapesti illetőségű, ugyanottani lakosok, testvérek, családi nevének *Góth*-ra kért átváltoztatása a f. évi 21874. számú belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— Az eladott menyasszony. Különös eset képezi közbeszéd tárgyát a gömörmezei *Lehota* községben. *Kacsó Mihály* lehotali lakosnak *Magda* nevű leánya abban a szerencsés helyzetben volt, hogy két legény is udvarolt neki egyszerre és pedig mindakettő komoly szándékkal. *Derzsi Pálnak* és *Kurkó Ferencnek* hívták a két vetélytársat, akik közül *Derzsi* tetszett jobban a leánynak, bár ezt nem mutatta, a szülők kívánságára azonban *Kurkó* Ferencnek nyújtotta a kezét, akivel két hét előtt be is irakoztak az anyakönyvvezetőnél. Az eljegyzés után egy hétre az elkeseredett *Derzsi* azt az ajánlatot tette *Kurkónak*, hogy lépjen vissza a vőlegénységtől, megfizeti neki az eddigi költségeit és még ad neki 100 forintot. *Kurkó* pár napi gondolkodási időt kért s ez alatt közölte a dolgot a menyasszonyával,

akit arra akart rávenni, hogy színelig bontsák fel az eljegyzést, de azért ne menjen *Derzsi*-hez: ő majd husvét után újra eljegyzi és feleségül veszi. Így aztán megszerzi a *Lehotalmi* költségeket. A leány beleegyezett *Kurkó* ajánlatába, mire a vőlegény megegyezett *Derzsi*-vel, akitől 115 forintot kapott. A pénz felvétele után *Kurkó* bement az anyakönyvvezetőhöz, ahol kijelentette, hogy visszalépett a házasságtól. Pár nap múlva *Derzsi* kérésként jelent meg *Kacsóknán* s a volt menyasszony most már a saját szíve szerint jelentette ki, hogy felesége lesz *Derzsi*-nek, akivel másnap az anyakönyvvezetőnél is megjelent. Mikor *Kurkó* ezt a nem várt dolgot megtudta, szemrehányást tett a leánynak, aki azonban azzal utasította el, hogy amiért szívegyenbe hagyta, azért nem lesz a felesége. Pénteken este *Derzsi Pál* *Kacsóék* háza előtt beszélgetett a menyasszonyával, a mikor észrevétlenül ott termett *Kurkó Ferenc* is, aki egy nagy késsel a nyakába döfött *Derzsi*-nek. A megremült leány befutott szüleihez, de mire az öreg *Kacsó Mihály* kifutott, *Derzsi Pál* már haldoklott. A gyilkos kés a fej ütőerét vágta keresztül s az áldozat rövid kintlódás után meghalt. A gyilkost a csendőrök letartóztatták.

— *Harc a vadorzóval*. Vakmerő embert tartóztatott le a napokban az ujkigyósi csendőrség, *Balogh István* ujkigyósi lakos személyében. Ez az ember, — mint nekünk írják — szenvedélyes orvvadász volt és sok erdővédet tett szerencsétlenné, amiért több évig volt már börtönben is. E napokban *Balogh* megint vadászni ment gróf *Wenckheim* Frigyes erdejébe. Valaki besugta ezt a dolgot *Maár József* nevű uradalmi főerdésznek, aki maga mellé vette az egyik erdőrt s kimenet az erdőbe *Balogh* után. Hogy a keresett el ne menekülhessen, a főerdész s az erdővéd az erdőben elváltak egymástól. *Maár* főerdész találkozott legelőbb a vadorzóval, aki először menekülni akart, de a főerdész utána lőtt. Ekkor *Balogh* megfordult, egy fa mögé ugrott s rálőtt a főerdészre, a kinek a fegyvert lőtte ki a kezéből, egy másik lövéssel pedig leterítette. Amikor a megsebesült főerdész elesett, a vadorzó futásnak eredt. Ekközben találkozott az erdővéddel, *Balogh* észrevette az erdővéd közeledését, egy fa mögül erre is rálőtt s azután elmenekült. Az erdővéd a karján kapott sebet. Amikor magához tért, a főerdész keresésére indult, akit meg is talált eszméletlen állapotban és a segítségül hívott uradalmi személyzettel hazaszállította *Maár* főerdészt. Az esetről azonnal értesítették az ottani csendőrséget, amely a merénylő keresésére indult, de csak másnap tudták elfogni, akkor is az erdőben, ahol a gyilkossági merénylet óta rejtőzködött.

— Az utolsó szónoklat. *Krakkóból* jelentik, hogy ott a katolikus templomban megrendítő drámai jelenet történt. A böjti prédikációt *Péter páter* tartotta nagy hallgatóság előtt. Eppen arról beszélt, hogyan készülünk a halálra s a szavai szokatlanul lelkesen hangzóak. Egyszerre a szava elakadt, a pap hátratántorodott, a szívéhez kapott, aztán összeesett. Mire hozzásiettek, már halott volt.

— A tőzsde szenzációja. A budapesti értéktőzsdén mostanában alig beszélnek másról, mint arról a *négyszázezer koronás* differenciáról, a melylyel *Palotai Rezső*, a *Lukács* fürdő igazgatója tartozik *Kobrák Mór* ügynöknek. *Palotai* két év előtt kezdett játszani a börzén, eleinte szerencsével, de később annyira beleugrott, hogy 1902. év május havában már 140.000 koronát tettek ki a differenciái. *Kobrák Mór* ügynök ekkor folyószámlát küldött *Palotainak*, a melyben megterhelte 140.000 koronával. *Palotai* levélben elismerte a 140.000 koronás tartozást és újabb megbízást adott az ügynökének vásárlásra, eladásra. A szerencse azonban továbbra is elkerülte ezt a vállalkozást. *Palotai* vesztett, folyton vesztett, úgy hogy 1908. év végén már négyszázezer koronát tettek ki a tartozásai. *Palotai* ekkor elmaradt a börzéről.

És mikor Kóbrák Mór a 400.000 koronás folyószámlát bemutatta neki, a fűrdőigazgató meglepetve szolt:

— Mi ez? Hiszen én soha nem játszottam a börzén. Négyezer-ötször ott voltam ugyan, de csak beszélgetni akartam önnel. Én soha életben nem adtam megbizásokat!

Kóbrák Mór természetesen igen rosszul érezte magát erre a kijelentésre és a tőzsde-bírósnál bepörölte Palotai Rezsőt, de egyelőre csak 140.000 koronára, mert a többi veszteségről nem kapott elismervényt. — Palotai ezt a 140.000 koronát is tagadta. Azt állította, hogy ő nem adott Kóbráknak semmiféle megbizást, így tehát nem is hajlandó fizetni. A tőzsde-bírósnak, amelynek elnökei Weisz Károly, a „Magyar Folyam” és Tengernajózás” vezérigazgatója és Ullmann Pál voltak, tegnapi egy újabb tárgyalást hívta össze Palotai Rezső eskü alatti kihallgatására. A tárgyaláson azonban Palotai nem jelent meg; betegséggel mentette ki magát. Kóbrák Mór pedig holnap déli 12 órára új tárgyalás összehívását kérte, amelyre harminc tanut jelentett be. Ezek a tanúk mind azt fogják vallani, hogy Palotai tényleg napnap után feljárt a börzére és megbizásokat adott Kóbráknak.

— Merénylők szerencsétlensége. Rablógyilkossági merénylet történt a vas megyei Kolta község határában. Vargyu Kálmán nevű dömdőtőri gazda átrándult Koltára, a hol dolga akadt. Az ismerősökkel addig ivott, míg este lett és Vargyu csak este 8 óra után indult hazafelé gyalogszerrel. Alig ért ki a koltai határba, a mikor az országút melletti árokba két sötét alak bukkan fel. Rákiáltottak Vargyura, hogy álljon meg. Vargyu, a ki erős, nagy természetű ember, nem hederített a fenyegető kiáltásra, hanem egykedvűen feltele, hogy majd otthon megáll. A két ember akkor odaugrott Vargyu mellé s az egyik egy éles késsel akarta Vargyut mellébe döfni, de a megáradott ember felreütötte a merénylő karját s a következő pillanatban akkorát ütött karvastagságú botjával a merénylő fejére, hogy az menten felfordult. A másik merénylő akkor futásnak eredt, de Vargyu Kálmán nem hagyta annyiban a dolgot, hanem utána futott és sikerült is elfognia a merénylőt, a kit galléron vezetve, vitt haza Dömdötőre, hol átadta a csendőrségnek. A veszedelmes kaland előadása után a csendőrség a merénylet színhelyére ment, a hol megtalálták a másik merénylőt is, de már élelte. — A halott ember kilétét eddig nem tudták megállapítani, az elfogott ember azonban annyit bevalott, hogy őt Prucno Lőrincnek hívják és marhahajcsár, társával pedig a csavargás közben ismerkedett meg, a kiről csak annyit tud, hogy Francának hívták. Az esetről távirati jelentést tettek a szombathelyi törvényszéknek.

— Zavargó asztalossegédek. A budapesti asztalos segédek sztrájkjában tegnap olyan incidens támadt, amely a rendőrség beavatkozását tette szükségessé. Tegnap estefelé mintegy 20 sztrájkoló asztalossegéd állított be Labler Lajos Erdélyi-utca 13. számú asztalos műhelyébe, ahol két dolgozó asztalos segédet arra akartak kényszeríteni, hogy hagyják abba a munkát. Amikor azok ellenszegültek, a sztrájkolók nagy botrányt csaptak, és mindenkét leiszurással fenyegettek. Az asztalos rendőröket hívott, akik a zavargók közül tizenketőt elfogtak. Ezek a következők: Brunner Károly, Belius György, Gerő József, Gröber Károly, Krizomanics Ferenc, Kalauz Károly, Papp Nándor, Trupec János, Diczig Ferenc, Lichtmann József, Kégyer Gyula és Buzta József. Valamennyi asztalossegéd. A rendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át a zavargókat.

— Hölgyek és urak, kik a lábbeli beszerzésénél nemcsak a praktikus elveket követik, hanem a legújabb divat szempontjának is hódolnak, azok Porter Vilmos Nagy Áruházánál megbízhatóbb és kitünőbb forrást alig ismernek. A Porter-cégek egyébként könnyűek, tartósak, a lábat nem nyomják, nem kincezzák és szabásuk a legjobb. Azonfelül híresek mesés olcsóságukról is. A tavaszra gyönyörű újdonságok érkeztek

és ajánljuk mindenkinek, hogy a Porter-féle cipőtermékeket méltassa különös figyelemre. Postán naponként nagy mennyiségek küldetnek vidékre, a városi és megyei telefon száma 324.

— Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed Mauthner Odón cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. Kitünően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen felemlitendők az impregnált takarmányrépamagok és a legnemesebb gabnafélék dus vászteká. 3440

— Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

—x— Pármai ibolya-szappan. E név alatt pár év óta egy kitünő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal elátozott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üditi, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórdék is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Kisúti Szabó Béla piperezappangyáros, Miskolc con. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyszerkereskedésében és Maresch Gyula üzletében. 611

A kloroformos kisasszony.

(Rablás a gyorsvonaton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 10.

Tegnap este Temesvárról gyorsvonaton utazott Budapestre. Özv. Schneider Jozefin torentáli vagyonos uriaszony, akinek utközben kellemetlen kalandja akadt.

Kikindán egy csinos fiatal lány szállott be a gyorsvonatnak abba a hőlgyszakaszába, amelyben özv. Schneider Jozefin utazott. A leány annyira rokonszenves volt és olyan jó modorral rendelkezett, hogy fölkellette az uriaszony rokonszenvét és bizalmát.

Élénk társalgás fejlődött ki a két nő között, akik Félegyházáig ki nem fogytak a témából. Félegyháza után azonban özv. Schneider Jozefin azt mondta, hogy fáradt és lefeküdt a kereve-re, kérve a vele utazó leányt, hogy ha Budapest felé közeledik a vonat, legyen szíves őt felkeltetni. Ezt az utitársnő meg is ígérte, mire az özvegy urinő csakhamar elaludt.

Nagyon mélyen aludhatott Schneider Jozefin, mert már régen megérkezett Budapestre a vonat, amelyet ki is toltak a pályaházból, mikor egy vonattisztogató szolgálta ráakadt a mélyen alvó urinőre abban a női szakaszban, a hol az özvegy urinő az ismeretlen leány társaságában utazott Nagyikindától kezdve. Özv. Schneider Jozefint a vasuti szolga alig tudta magához téríteni. Hosszas rázásra végre felült, kábultan nézett maga körüli, mintha azt sem tudná, hogy hol van. A vasuti alkalmazott friss levegőt bocsátott be a szakasz leeresztett ablakán, mire özv. Schneider Jozefin magához tért és kereste utitársát. Azonban sem ezt, sem podgyaszát, sem értékes ékszerét nem találta.

Az urinőt az az ismeretlen leány rabolta ki, akinek a társaságában utazott és aki — a kalauz állítása szerint — Kőbányán szállott ki. Az esetről a kirabolt uriaszony azonnal tett jelentést a rendőrségnek, amely a rabló leányról adott személyleírás után következtetve, azt hiszi, hogy egy ismert vasuti tolvajnő követte el a rablást, akinek büntetésait is jól ismeri a rendőrség. Hihetőleg hamarosan kézrekerül a rabló leány, aki Kőbányán szállott le és így bizonyára jelenleg is a fővárosban tartózkodik.

Valószínű, hogy a rabló leány kloroformmal kábította el áldozatát, aki olyan mélyen

aludt, hogy órák hosszáig kábult volt ettől a rettenetes alvástól. Özv. Schneider Jozefin kára meghaladja az 5000 koronát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A nagyikindai gyilkosok póra. Emlékeztetés még az a rettenetes gyilkosság, a mely az idén január hó 5-én Nagy-Kikinda város piacán délben 12 órakor történt, a midőn Sibul Mladen és Sibul György ottani parasztlakosok leütötték és késükkel meggyilkolták Eremits Pál országgyűlési képviselőt. Ebben az ügyben az eljárást az illetékes nagyikindai törvényszék folytatja. A meggyilkolt özvegy és unokaöccse Prekajszy Péter takarékpénztári igazgató, mint már megirtuk, beadványt intéztek a kir. kuriához, a melyben hivatkozással a meggyilkoltak számos nagyikindai politikai ellenfelére, a kiket mint a nagyikindai takarékpénztár igazgatója szerzett, kéri, hogy az illetékes nagyikindai esküdtbírósnak helyett más bíróság küldésék ki. Ezen kérelmet ma tárgyalta a kir. kuria első büntető tanácsa Szegő Ignác kir. bíró előadásában s az indokolásnak helyt adva, a szegedi törvényszéket és esküdtbírósnak delegálta a gyilkosság tárgyalására.

§ A soproni bankbukás a kurián. A kir. kuria harmadik büntetőtanácsa ma folytatta a soproni építő és földiteibank panamájának tárgyalását. Ma fejezték be az ítéletek felolvasását és előadását. Janeschó István báró, előadó ismertette a benyújtott semmisségi panaszokat, e szerint az ügyészség semmisségi panaszot adott azért, mert a győri ítéletben a bank felügyelőbizottságának tagjai felmentette, továbbá, mert az igazgatósági tagok ellenében az enyhítő szakaszt alkalmazta és az egyetlen Tairing Nándor kivételével, mindöket csak pénzbüntetésre ítélte. — A védők és vádlottak meg büntetésük megállapítása és illetve az enyhítő szakasz nem alkalmazása miatt jelentettek be semmisségi panaszt. Ezután a védők indokolták semmisségi panaszukat. Egymásután dr. Hering Zsigmond, Zerginyi Jenő, dr. Scawarcz Miksa és dr. Irics Árpád szólaltak fel, mindannyian az enyhítő és mentő körülményeket sorolva fel. Holnap dr. Katona Béla koronagyógyász helyettes, a vád képviselőjének beszédjére kerül a sor.

§ Vagy — vagy. Egy budapesti férj arra kérte a törvényszéket, hogy válassza őt el a feleségétől, mert erkölcstelen életmódon folytat. Abban az esetben pedig, ha ezt az állítását, ami tényeken alapszik, a bíróság nem tekintené bebizonyítottan, kötelezze a törvényszék a feleségét az együttélés folytatására. Az elsőfokú bíróság most kimondotta, hogy nem választja el a feleket, mert a férj nem igazolt semmit, de az életközösség folytatására sem szólítja fel az asszonyt, mert a férj beadványa súlyos rágalom a nő ellen és ilyen körülmények között az asszony nem kötelezhető az együttélésre.

Törökfalvi Mór és neje, született Kohn Sarolta a maguk, mint gyermekeik Dezső, Lajos és Béla nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy forrón szeretett, felejtetetlen leányuk, illetve testvér, unoka és rokon

Margitka

1. évi március hó 10-án, este 9 órakor, életének 18 ik évében, rövid szenvedés után az iseni gondviselés kifürkészhetetlen akarata szerint jobblétre szenderült. A korán elhunyt földi maradványai 1. évi március hó 11-én pénteken d. u. 4 órakor fognak Cs. röp-utca 11. sz. alatti gyászházba örök nyugalomhelyére, a helybeni izraelita sirkertben örök nyugalomra tetetni.

Arad, 1904. március hó 10-én.

Legyen örök álma zavartalan!

Özv. Kohn Julianna szül. Hausser,
Izrael Lipótné szül. Hausser Rozália,
nagyanyák.
Izrael Lipót, nagypapa.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 10.

Delitőzsde. Buzakinlát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Lanyha irányzat mellett 27.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül rozs néhány fillérrel olcsóbb. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$ magasabb.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	8.35—8.36
Buza októberre	8.29—8.30
Rosz áprilisra	6.64—6.65
Rosz októberre	6.72—6.73
Zab áprilisra	5.65—5.66
Zab októberre	5.72—5.73
Tengeri májusra	5.35—5.36
Tengeri júliusra	5.45—5.46
Repce augusztusra	11.45—11.55

Zárul 5 órakor:

Buza áprilisra	8.28—8.29
Buza októberre	8.19—8.20
Rosz áprilisra	6.57—6.58
Rosz októberre	—
Zab áprilisra	5.62—5.63
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.28—5.29
Tengeri júliusra	—
Repce augusztusra	11.45—11.55

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	636.—
Magyar hitelrészvény	747.—
Lezámitolóbank részvény	452.50
Rima-Murányi vasmű részvény	465.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	635.25
Közuti vasút	580.50
Városi villamos vasút részvény	317.—

NAPIREND.

Március 11. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus 5 sebe. — Protestáns naptár: Jézus 5 sebe. — Görög-keleti naptár (február 27.): Prokóp. — A nap két 6 óra 7 perccor, nyugszik 5 óra 42 perccor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, később hűvösebb.

Március 11. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Március 13. Az aradi ipartestület közgyűlése délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az aradi kereskedőifjak betegsegélyző-egylete közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi iskola.) — A Viktória takaré- és hitelintézet részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete aradi fiókjának közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — Gőzgépezézők és kazánfűtők vizsgája. — Az aradi honleányok műkedvelői előadás és táncal egybekötött szabadság-ünnepe (Városház.) — Az aradi fehér kereszt gyermekvédő egyesület közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — Az aradmegyei szabadalmi párt közgyűlése déli 12 órakor (Millennium külön terem.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkeznek:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szoinokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonról sv. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonról sv. d. u.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városház tér és Mezöhegyes között.			
Battonya felé reggel	8.04	Mezöhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezöhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

S z e s z ű z e t.

— Március 10. —

Moi jegyzéscink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mosók 12:80—13— korona mmásánként.

REGÉNY-CSARNOK

A mellű.

(Amerikai történet.)

Írta: Adeler Miksa.

[7]

(Folytatás.)

De a végrehajtó hatalom kegyelméhez második appelláció is történt. A büntetésre kiszabott nap előtt való estén történt ez. Az orvos ott állt szobájában a befűtött kandalló előtt s fejét tenyerébe hajtva, szomorúan gondolt arra a keserves jelenetre, amelynek tanuja volt a börtönben, ahonnan éppen most tért vissza. Maryra gondolt, aki nyirkos, szűk cellájában az egész rettenetes megpróbáltatást mint hősnő álta ki s még mindig megőrizte a titkot, amely — az orvos meg volt győződve róla — visszaadta volna szabadságát s becsületét s ne vét, ha leleplezik. Engelmére gondolt, aki kétségbeeséssel s rémülettel telten, keservesen zokogott a szégyen és gyalázat miatt, amelyet a gyermekére halmoztak s amely holnap túl fog haladni minden elviselhető mértéket.

Amint az orvos szíve ettől a gondolattól mind nehezebb s nehezebb lett, amint iparkodott a körülmények tömkelegéből leszűrni magának valami elméletet, amely szabadulásra vezethetne: Newton Dick lépett be a szobájába.

Beesett, sápadt volt az arca, szemét a földre sűtötte.

— Aj Dick, mi történt? — kérdezte az orvos.

— Ricketts orvos ur, — felelte Dick, — azért jöttem, hogy saját magamat lesújtó valamót tegyek önnek. Én...

— Nos? — szölt az orvos, akinek a lelkében gyanu kelt, türelmetlenül mikor Dick hangja e-cuklott.

— Nos, nem vonakodom tovább, — folytatta Dick mohó szóval. — Félek, hogy már is későn van. Én loptam el a gyémánt mellűt.

— Micsoda? — kiáltott fel az orvos örült izgalomban s felháborodva ugrott talpra.

— Én vagyok mind e bajnak az oka, — mondta Dick. — Az én bűnöm volt, hogy Engle Maryt megvádolták és elítélték, az én bűnöm lesz, ha el is kell szenvednie a büntetést.

O, orvos ur, tehetek még valamit, hogy megmentsem? Soha nem volt szándékomban, hogy ennyire jusson a dolog.

— Alávaló gazember! — kiáltott fel az orvos, nem birva több visszafojtani dühét és megvetését. — Miért nem monda ezt nekem előbb? Miért engedte meg, hogy mind ez a szégyen és gyalázat ráhulljon egy védtelen nő fejére, akiért b-csületes ember még az életét is feláldozná. Hogy vitte véghez ezt a gáztettet? Gyorsan mondja! Gyorsan.

A szégyen, nyomorult ember térdre roskadt s reszketeg hangon kiáltott fel:

— Szerettem Maryt. Gyűlöltem Willits Tomot. Tom karperecet vett ajándékba e leánykának. Tudtam, hogy el fogja küldeni. Feltörttem apám szekrényét s kivetem céljára a mellűjét Fenyegetéssel és pénzzel rávettem Tom szolgáját, hogy pár percre adja át nekem a dobozt, mielőtt belépett volna a házba. Beletettem a mellűt. Mary azt hitte, hogy az ajándék Tomtól jött s elhatározta, hogy inkább meghal, semhogy elárulja, bár azt hiszi, hogy ő az oka romlásának. Ajjas, becstelen, szennyes cselekedett volt az tőlem, de azt hitt m. Tom lesz az áldozat s mikor megtörtént a szerencsétlenség, nem tudtam többé elviselni a szégyent, hogy leleplezzem, magamat. De ugye, most már meg fogja menteni, orvos ur? En elmenekülök... elhagyom... megölöm magamat... megteszek mindent, csak hogy jóvátegyem ezt a borzasztó bünt.

A nyomorult ember könyre fakadt. Ricketts orvos egy ideig szánalommal vegyült megvetéssel nézett rá, aztán megszólalt:

— Tehát az elméletem mégis helyes volt.

De most jöjjön velem, el fogunk együtt menni a kormányzóhoz s meglássuk, hogy az ön valóságára megadja-e a gyelmet.

— Hogyan? Most éjjel? — kérdezte Dick.

— Igen... most éjjel... most mindjárt.

S nemcsak az áldozatának, de önnek is jó lesz, ha lovaink délelőtt tíz óráig meg tudnak fordulni Doverből.

Ot perc múlva kocsiban ültek mind a ketten s lóhalálában hajtattak a sötét éjszakán át. Az egyiknek szíve túláradt a reménytől, örömtől s emberszeretettől. A másik bebuzdított a kicsi legsötétebb sarkába, tele nyomorúsággal, magamegvetéssel s irtózatosséjtelmekkel.

(Folytatás következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Március 9. —

Fehér Kereszt szálloda. Sternberg Bertalan vállalkozó Petrozsény. — Keppich Rébert magánzó Bukarest. — Clausner Jenő utazó Grác. — Karácsonyi János utazó Kolozsvár. — Hafner Ferenc utazó Bécs. — Zwack Zsigmond utazó Bécs. — Grünwald Károly utazó Bécs. — Lusztig Simon utazó Bécs. — Mánlu Kornél utazó Bécs. — Weinberger Jenő utazó Budapest. — Mankes Sándor utazó Bécs. — Zilzer Rezső utazó Budapest. — Franke Márton utazó Olmütz. — Grieshaber László utazó Bécs. — Beer Rikárd utazó Bécs. — Deutsch Miksa lókereskedő Budapest. — Bányai M. L. utazó Budapest. — Deutschman Béla utazó Budapest. — Markovics Bór utazó Budapest. — Donát Jenő utazó Budapest.

Központi szálloda. Sperling Emil igazgató Budapest. — Haselbek Ede utazó Budapest. — Krausz Jakab utazó Budapest. — Rosenfeld Jakab utazó Budapest. — Steiner Jakab dr. ügyvéd Lippa. — Renner Miklós hivatalnok Budapest. — Hakker Márton kereskedő Vajda Hunyad. — Mártonfy Márton ipariskolai felügyelő Budapest.

Nemzeti színház.

Bérlet 155. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1904. évi március hó 11 én.

Kleopatra.

Operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő Gy.

SZEMÉLYEK:

Palma grófné Répásy G.	Regnard	Ligeti V.
Millefleór Föti Frida.	Mispixli Jim	Németh J.
Zephirine Szilassy J.	Chaloudeau	Juhai József.
Cassia Valér Bónis Lajos.	George apó	Győre Alajos.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Limbeck János

első magy. kir. szab. érekegőrső-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Krausz Ferencné, kincstári hivatalnok özvegye, a maga, úgy gyermekei: Krausz Margit férjezett Wirnhardt Tivadarné, Krausz Ninus, veje Wirnhardt Tivadar, neműiben a nagyszámu rokonok, is merősök és jóbarátok nevében is fájdalomtól megtört szívvél tudatja a szeretett jó fiu, illetve testvér, sógor, rokon és jóbarát

KRAUSZ FERENC,

máv. tisztviselőnek,

f. évi március hó 9-én, d. u. 5 órakor, életének 42-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogultnak földi maradványai március 11-én, délután fél 3 órakor fognak Erzsébet-utca 5. számú szülői házában a róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az enzesztelő szent mise a boldogult lelki üdvéért március hó 14-én, délelőtt 8 órakor fog a helybeli főt. Minorita-atyák szentegyházában az égék Urának bemutatni.

Az emlékezet édes anygala virasszon álmai felett!

Arad, 1904. március 9-én.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

1196—1904. pm.

Hirdetmény.

A vízvezetési viz tisztatlansága és élvezhetlensége iránt több oldalról felmerült panasz következtében ezennel felhívom a város lakosságát, hogy a panaszok alaposágáról való meggyőződés és szükséges intézkedés megtétele czéljából minden oly esetet, midőn a vízvezetési viznek tisztatlanságáról meggyőződést szereznek, a közérdek szempontjából hozzám szóval vagy írásban haladéktalanul bejelenteni sziveskedjék.

Arad, 1904. évi márczius hó 9-án.

Institoris,
polgármester.

2782/1904.

Hirdetmény.

Az 1904. évi január hónapban engedélyezett italméresek várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri bizottság által beterjesztett összeírásai jegyzék 4 drb. ívét, az állami jövedékekről szóló 1899 évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1904. évi márczius 8-tól számított 8 napra a fogysztási felügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint Molnár Zsigmond, Szabari Márk, Fritz Lajos és Berkó Adolf a kik italméresi engedélyt kaptak nem csak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekelteken kívül a kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthat be a városi fogysztási adó felügyelőséghez észrevételeket.

Arad sz. kir. város tanácsának 1904. évi február hó 6-án tartott üléséből.

A városi tanács.

1—1904. g. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy azoknak, a kik a Belvárosban, Sarkad, Erzsébet, Sága és Poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnál, azoknak pedig, a kik G. j. külvárosban és a tanyákon laknak a gáji alkaptányi hivatalnál kell bejelenteni, hogy hány darab sertést, vagy juhot kívánnak a folyó évben a városi legelőkre bocsátani.

A bejelentésekre a folyó évi márczius hó 10., 11., 12., 13., 14., 15 és 16. napjait tűzzük ki határidőül, amelyen túl a bejelentések el nem fogadtnak.

A bejelentések alkalmával lesznek kiállítva a juhokra nézve a kötelezvények a legeltetési díjak ama fele részére, amelyek nem a legelőre bocsátás előtt, hanem folyó évi augusztus hó 20-ig fizethetők be.

A legelőre bocsátás napját később fogjuk kitűzni.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1904. évi márczius hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel Istvan, s. k.
aljegyző.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

1230—1904. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségének téli és nyári színházaira 1905 évi október hó 1-től kezdődő három évre terjedőleg pályázat nyitatik.

A pályázati kérvények Arad szab. kir. város polgármesteréhez czimezve 1904. évi május hó 1-ig küldendők be.

A pályázati feltételek megkeresésre azonnal megküldtetnek.

Arad, 1904. évi márczius hó 4.

Institoris,
polgármester.

4664—1904.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi miniszter ur 22169—1904. sz. rendelete nyomán közhírré tesszük:

1. Ha a munkaadó gazdasági (külső) cselédjeinek személyében a 12102/ein. 1900. szám alatti földmívelésügyi ministri rendelet szerinti évenként az általános adóösszeírással egyidejűleg foganatosított összeírás után változás áll be, köteles a munkaadó az új cseléd tényleges szolgálatba lépésének napjától számított 15 napon belül a változásról a községi előjáróságnak (városi adóhivatalnak) szóval vagy írásban a cselédkönyv bemutatása mellett jelentést tenni, s bejelenteni, hogy az új cseléd az általános összeírásba felvett meilyik eltávozott cseléd helyébe fogadtattott fel. Ez alkalommal köteles továbbá a munkaadó, ha a szolgálattól már kilépett cseléd után a 120 filléres hozzájárulási díjat azon évre még nem fizette volna meg, 120 filléres hozzájárulási díjat a községi előjáróságnak (városi adóhivatalnál) a változás bejelentésekor azonnal befizetni.

Ha a munkaadó azon cseléd után, a ki szolgálatából kilépett, már azon évre előbb megfizette a 120 fillér hozzájárulást, azeltávozott cseléd helyébe lépő új cseléd után azon évre újabb 120 filléres hozzájárulási díjat nem kell fizetni.

A községi előjáróság a bejelentés alapján köteles az A) mintájú összeírás és kivétési lajstrom jegyzet rovataiba az új cseléd nevét, a bejelentés keltének feltüntetése mellett azonnal bejegyezni.

2. Ha a munkaadó gazdasági (külső) cselédjeinek nem személyében, hanem létszámában áll be a változás, vagyis ha a munkaadó nem egy a szolgálattól eltávozott cseléd helyébe fogad fel új cselédet, hanem az azon évre érvényes az előző év december havának végéig lezárt általános összeírás idejében fennálló cselédlétszámon felül szegődött gazdasági cselédet, köteles a munkaadó az új gazdasági (külső) cseléd felvételét a cselédkönyv bemutatása mellett a szolgálattal lépés napjától számított 15 napon belül a községi előjáróságnak (városi adóhivatalnak) póttösszeírás és kivetés végzett bejelenteni és a bejelentéskor a 120 filléres hozzájárulási díjat azonnal befizetni.

3. Az országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár csak akkor köteles a gazdasági (külső) cselédek részére az 1900. XVI. és 1902. XIV. törvényekkel kezeletlen esetekre biztosított segélyeket kiszolgáltatni, illetőleg a munkaadóknak ez címen felszámítható költségeit megtéríteni, ha az a cseléd, a kit a baleset ér, az összeírás lajstromba szabályszerűen felvételre és utána a hozzájárulási díj az esedékességkor vagy utóbb ugyan, de mindenesetre a baleset megtörténte előtt legalább 80 nappal tényleg befizettetett. — Ennélfogva a községi előjáróság (városi tanács, helybizottság) abban az esetben, ha olyan gazdasági cseléddel történik baleset, aki az összeírásba szabályszerűen fel nem vétetett, vagy felvételre ugyan, de aki után az imént meghatározott időben a hozzájárulási díj be nem fizettetett, a baleseti jegyzőkönyvet a pénztár központi igazgatóságához ne is terjessze fel.

Arad, 1904. évi február hó 27.

A városi tanács.

Az érdekelt malom, gyár, bánya és cséplőgépek

tulajdonosai figyelmébe ajánljuk a legújabb 73.595/1903. IV. b) számú miniszteri rendeletnek teljesen megfelelőleg berendezett és kiállított

mentőszekrényeinket

melyeknek készletben léte a gyár és gépvizsgálatoknál szigoruan megkivántatik.

Fenti mentőszekrények kiegészítésére szolgáló egyes kellékek külön is kaphatók.

Vojtek és Weisz.

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Kellemes ízű, friss, fehér Hajós-féle

Csukamájolaj

ára egy üvegnek 2 korona.

Cséplőgép-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok figyelmébe!

A 73.595—IV. b) 1903. sz. nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteri körrendeletnek szigoruan megfelelő, tökéletesen felszerelt és kiállított

Mentőszekrény

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „Sylol” az egyedüli szer, mely mindenféle légzőszervi bajoknál rendkívül jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A testsúlyt gyarapítja. Heptikás embereknek valóóságos megváltója. Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A k i n e k

ismerettség híján

házasárra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérré,
körtésze.kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbesszédőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet.halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.**Aki**mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értekezni, ha az**„ARADI KÖZLÖNY“**kis hirdetési
rovátát használja.**Elsőrendű**nehéz, vastag pörkölt szalonna
kapható Meistrovich Jánosnál Ara-
don. 658**Szavallatok március 15-ére**és minden más iskolai ünnepélyre
Kovács-Maurer szavallatkönyv iskolai
ünnepélyekre, bekötve 50 fillér. A
pénz beküldésénél vidékre bér-
mentve küldi: Ingusz I. és fia
könyvkereskedése. Arad. Telefon
517.**Nagymennyiségű Maculatura**eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.**Tanulónak felvétetik**fakereskedésomban teljes ellátással
egy tisztességes családból való fiú,
(valláskülömbőség nélkül) ki ügyes
számoló és románul is beszél.
Singer József, Csermő. 669**Képzett kisasszony,**jó házból született porosz nő, ki
már régebben mint német tanítónő
volt alkalmazásban, és a finomabb
német nyelvből, társalgásból, vala-
mint a magasabb tantárgyakból és
irodalomból oktat, néhány órát el-
vállal. Czim a kiadóban. 697**Sarok üzlethelyiség**Kossuth-utca 16. szám alatt for-
galmas helyen havonként 16 ko-
ronáért kiadó. Értekezhetni Karoli-
na-utca 6. 702Szép hársfák, vadgesztenyék,
gömbkaczkok és diszbökökolcsó áron kaphatók
Keller Gyula

kereskedelmi kertésznél 696

Aradon, Orczy-utca 26. sz.

Funkelstein József

Aradon,

Petőfi-utca (Bing-ház.)

Kapható:

arankamentes magyar

HERE

és 695

Luczerna mag,mely a m. kir. magvizsgáló
állomás által felülvizsgáltatott
és ólomzárral ellátott.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendőkés hozzávaló mindennemű tömlők
(csövek)**Községeknek legalkalmasabb,** mert homokos és sáros víz
használatánál sem tagadják meg
a szolgálatot, — a gép jó műkö-
désért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúkés hozzá való legjobb minőségű
gumi csövek gyári áron.
A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu
nem romlik és a bort nem ronthatja,
a gépezet jó működéseért 3 évi
jótállás, ingyen javítás.**K u t a k**

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hönig Frigyes

harangöntőnél 85

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPÍTOTT 1890.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek
megvételnek. 92**Hirdetmény.**A nagyméltóságú magy. kir.
Belügyminiszter Urnak 1903. évi
november hó 24. én 112.723 III.
a. szám alatt kelt magas engedé-
lye alapján megbízatást nyertünk,
hogy Arad és Csanád vármegyék
területén az 1903. IV. törvényezik-
nek megfelelően mint

Kivándorlási meghatalmazottak

működhesünk.

Midőn ezen körülményt a ki-
vándorolni szándékozók tudomá-
sára hozzuk, értesítjük együt-
tal, hogy irodánk

a Fiume-Newyork-i hajójáratok

tárgyában mindennemű felvilágo-
sítással díjtalanul szolgál.**Sági Henrik**a magy. kir. államvasutak városi menet-
jegyirodájának főnöke. 516**Új női-kalap divatterem.**Van szerencsém a t. hölgyközönség b.
tudomására hozni, hogy a Szabadság-
téren levő Löwenstein Róza-féle

női-kalap üzletet

megvettem, és azt az Atzél Péter-utca
2. szám alá (a színház bejáratnál
szemben) a mai kor igényeinek meg-
felelően rendeztem be.Bécsi bevásárlási utamról megérkezvén,
a legfinomabb ízű, kielégítő újonsá-
gokat hoztam magammal.Előkelő üzleti összeköttetésem révén
a legszolidabb kiszolgálást teszi lehetővé.Bátor vagyok ezuttal felemlíteni, hogy
e téren Aradon számos éveken át mint
üzletvezető, több előkelő üzletben működ-
tem.Elvállalok e szakmába vágó divattal-
szerinti új munkát, úgy szintén javi-
tásokat legszolidabb kivitelben.Raktáron: Gyászkalapok
angol sport és gyermek-
kalapok mérsékelt árak mellett.A t. hölgyközönség szíves pártfogását
kéri 631

tiszteléssel

PAVICICS M.

Atzél Péter-utca 2. (Az udvarban.)

Kutakat épít,

mélyit és fur

Licsmann József

kutmester 95

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

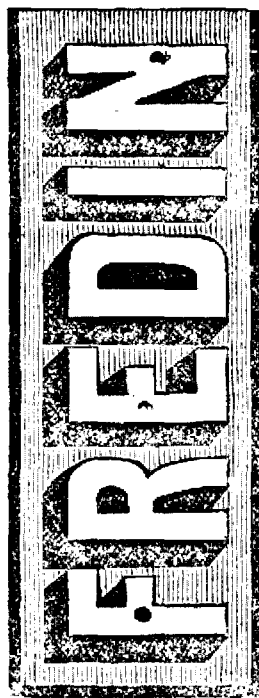
Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Prágai sonkalegfinomabb minőség 2 1/2—6 Ko-
sulyu darabokban kilóját 1 korona
88 filléért utánvéttel küld**V. MIŠKOVSKÝ**

nagyhentes üzlete 675

Prága, 183/l. Liliengasse.

Kérjen**Selle és Kary-féle**a legjobb tisztítószert 374
minden jobb cipőhöz
sárga avagy fekete.Különösen ajánlatos Boxcall's, Osearia,
Chevreaux és lakk-czipőkhöz!**Bécs, XII/l.****Kriszta Nikodém**

épület és diszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az épület és
diszmű bádogos szakmába
vágó új és javítási munká-
kat, u. m. 458

horgony és domborműveket,

fürdő kádakat

konyha berendezésekelkészítését jutányos árak pon-
tos kivitel mellett.